

Deres ref:

Vår ref: 2019/25648
19. januar 2022
(frist oppdatert)

Dato: 25. januar)

Org.nr: 985 399 077

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

HØRING - FORSLAG TIL ENDRING AV FORSKRIFT OM DYREHELSE

Hovedinnhold i forskriftsutkastet

Forslagene går ut på å:

- fastsette utfyllende nasjonale bestemmelser om listeføring og meldeplikt for sykdommer hos akvatiske dyr
- fastsette utfyllende nasjonale bestemmelser om tiltak for sykdommer kategorisert som kun E-sykdom i forordning (EU) 2018/1882 og nasjonalt listede sykdommer hos akvatiske dyr
- fastsette utfyllende nasjonale bestemmelser om listeføring og meldeplikt for sykdommer hos landdyr, reptiler, amfibier og sjøpattedyr
- fastsette utfyllende nasjonale bestemmelser om ytterligere tiltak for sykdommer hos landdyr, reptiler, amfibier og sjøpattedyr
- fastsette utfyllende nasjonale bestemmelser om generelle forebyggende tiltak i anlegg der landdyr, reptiler, amfibier og sjøpattedyr holdes
- fastsette utfyllende nasjonale bestemmelser om veterinærers og laboratoriers plikter i forbindelse med melding om sykdommer hos landdyr, reptiler, amfibier og sjøpattedyr
- endre noen av nåværende forskrifter om dyrehelse pga. ny dyrehelseforskrift
- endre omsetnings- og sykdomsforskriften for akvatiske dyr pga. ny dyrehelseforskrift

I tillegg, orienteres det om oppheving og endring av flere forskrifter med dyrehelsekrav ved import fra land utenfor EØS-området pga. ny dyreimportforskrift.

Mattilsynet

Saksbehandler: Helga Vik, Ane Wilson
Erdal, Inger Eithun og Turi Hordern-
Larsen
Tlf: 22770000
Besøksadresse:
E-post: postmottak@mattilsynet.no

Postadresse:
Felles postmottak, Postboks 383
2381 Brumunddal
Telefaks: 23 21 68 01

www.mattilsynet.no

Innholdsfortegnelse

HØRING - FORSLAG TIL ENDRING AV FORSKRIFT OM DYREHELSE	1
Innholdsfortegnelse	2
Innledning	4
Bakgrunnen for forslaget	4
Meldeplikt - generelt	5
Innholdet i forskriftsutkastet	6
Kapittel I. Formål, virkeområde og gjennomføring	6
§ 2 Endringer til det saklige virkeområdet	6
§ 3 Utfyllende nasjonale bestemmelser om stedlig virkeområde	6
§ 4 og § 5 Endringer til gjennomføringsbestemmelsene	6
Bestemmelser om akvatiske dyr	7
Nærmere om forslag til enkeltbestemmelser for akvatiske dyr	7
Kapittel II. Utfyllende nasjonale bestemmelser for akvatiske dyr – listeføring og meldeplikt	7
§ 6 Nasjonal liste og kategorisering av sykdommer hos akvatiske dyr	7
Dagens regelverk	8
Forslag om å kategorisere også nasjonalt listede sykdommer	8
Forslag til ny nasjonal liste, kategori F	8
Forslag til ny nasjonal liste, kategori G	8
§ 7 Meldeplikt for akvatiske dyr	10
§ 7 første ledd	11
§ 7 andre ledd	11
§ 7 tredje ledd	12
§ 7 fjerde ledd - hvordan melde sykdom til Mattilsynet	13
Kapittel III. Utfyllende nasjonale bestemmelser – tiltak for nasjonalt listede sykdommer hos akvatiske dyr	13
§ 8 Nasjonale tiltak mot kategori E-sykdommer	13
§ 9 Nasjonale restriksjoner på å ta akvatiske dyr ut eller inn	13
§ 10 Nasjonale restriksjoner på avl og reproduksjon	14
§ 11 Opprettelse av restriksjonssoner– kategori F-sykdom	14
§ 12 Fjerning, slakting, avliving og destruering – kategori F-sykdom	14
§ 13 Brakklegging – kategori F-sykdom	14
§ 14 Nasjonale restriksjoner på flytting mv. av viltlevende akvatiske dyr	14
§ 15 Tørrking og desinfeksjon av fiskeutstyr, båter og andre gjenstander	14
§ 16 Behandling eller avliving mv. ved påvisning av kategori F-sykdom hos viltlevende akvatiske dyr	15
Bestemmelser om landdyr reptiler, amfibier og sjøpattedyr	15
Nærmere om forslag til enkeltbestemmelser for landdyr reptiler, amfibier og sjøpattedyr	15
Kapittel IV. Utfyllende nasjonale bestemmelser for landdyr, reptiler, amfibier og sjøpattedyr – listeføring og meldeplikt	15
§ 17 Gjennomføring av ny nasjonal sykdomsliste for landdyr, reptiler, amfibier og sjøpattedyr i ny dyrehelseforskrift	15
§ 18 Meldeplikt for sykdommer hos landdyr, reptiler, amfibier og sjøpattedyr	17
§ 19 og § 20 Meldeplikt som ledd i overvåkingen av TSE og brucellose	18

Kapittel V. Utfyllende nasjonale bestemmelser – ytterligere tiltak for sykdommer hos landdyr, reptiler, amfibier og sjøpattedyr	18
§ 21 og § 22 Stillstandsplikt	18
§ 23 og § 24 Bekjempelse av sykdom i Norge.....	19
§ 25 Prøvetaking og undersøkelser	20
§ 26 Beordring.....	20
Kapittel VI. Utfyllende nasjonale bestemmelser - generelle forebyggende tiltak i anlegg der landdyr, reptiler, amfibier og sjøpattedyr holdes	21
§ 27 Definisjoner til kapittel V.....	21
§§ 28-31 Håndtering og behandling av syke dyr, hygiene, rutiner for smittevern	21
§ 32 og § 33 Regler om bisvermer.....	22
§ 34 Dyreansamlinger og åpne gårder	22
§ 35 Krav til registreringspliktige anlegg for oppsamling av dyr.....	22
§ 36 Kunnskapskurs om dyrehelse	22
Kapittel VII. Utfyllende nasjonale bestemmelser - veterinærers og laboratoriers plikter i forbindelse med melding om sykdommer hos landdyr, reptiler, amfibier og sjøpattedyr.....	23
§§ 37-41 Veterinærers og laboratoriers plikter i forbindelse med melding om sykdommer	23
§ 42 Tiltak, tilsyn og vedtak.....	23
Nytt sammenliknet med gjeldende rett/gjeldende prinsipper	23
Tilgrensende regelverk/forvaltningsområder.....	23
Konsekvensutredning.....	24
Om endring av § 3 om stedlig virkeområde til å omfatte Norges økonomiske sone på nasjonalt grunnlag.	24
Om endring av § 4 annet ledd for å inkludere forordningens bestemmelser om eksport	24
Om kapittel II. Utfyllende nasjonale bestemmelser for akvatiske dyr – listeføring og meldeplikt ...	24
Om kapittel III. Utfyllende nasjonale bestemmelser – tiltak for nasjonalt listede sykdommer hos akvatiske dyr	25
Om kapittel IV. Utfyllende nasjonale bestemmelser for landdyr, reptiler, amfibier og sjøpattedyr – listeføring og meldeplikt	25
Om kapittel V. Utfyllende nasjonale bestemmelser – ytterligere tiltak for sykdommer hos landdyr, reptiler, amfibier og sjøpattedyr	25
Om kapittel VI. Utfyllende nasjonale bestemmelser - generelle forebyggende tiltak i anlegg der landdyr, reptiler, amfibier og sjøpattedyr holdes	25
Om kapittel VII. Utfyllende nasjonale bestemmelser - veterinærers og laboratoriers plikter i forbindelse med melding om sykdommer hos landdyr, reptiler, amfibier og sjøpattedyr.....	25
Om kapittel VIII. Avsluttende bestemmelser	25
Endringsforskriftene – forskrifter som endres som en følge av ny dyrehelseforskrift	26
Bestemmelser i omsetnings- og sykdomsforskriften for akvatiske dyr som oppheves	26
Bestemmelser i andre forskrifter for akvatiske dyr som foreslås endret med denne høringen	27
Endringer i forskrift 27. juni 2002 nr. 732 om tiltak mot sjukdommer og zoonotiske agens hos dyr og bestemmelser som ikke videreføres	27
Kort omtale av foreløpig videreføring av bestemmelser for Svalbard i dagens dyrehelseforskrift og forskrift om varsel og melding om sjukdom hos dyr	28
Høringssvar	28

Innledning

På vegne av Landbruks- og matdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet gjennomfører Mattilsynet høring av endringer i utkast til forskrift om dyrehelse («ny» dyrehelseforskrift). Samtidig hører vi forslag til forskrift om endring i forskrift 27. juni 2002 nr. 732 om tiltak mot sykdommer og zoonotiske agens hos dyr og forskrift 19. desember 2014 nr. 1841 om varsel og melding om sykdom hos dyr, slik at disse to forskriftene bare vil gjelde for Svalbard. Endring av forskrift 17. juni 2008 nr. 819 om omsetning av akvakulturdyr og produkter av akvakulturdyr, forebygging og bekjempelse av smittsomme sykdommer hos akvatiske dyr høres samtidig. Endringen innebærer en foreløpig videreføring av vaksinebestemmelser for akvatiske dyr. I tillegg, sendes endring og oppheving av en rekke dyrehelseforskrifter til orientering, da disse erstattes av den nye dyreimportforskriften. Oppheving og endring av gammelt regelverk vil samles i en forskrift etter høringene før fastsettelse.

Et tidligere utkast til ny dyrehelseforskrift ble hørt i tidsrommet 19.12.2019-20.03.2020. Forskriften er likevel ikke fastsatt ennå. Hensikten med denne høringen er *ikke* å høre hele forskriftsutkastet på nytt, men å høre utfyllende nasjonale bestemmelser i ny dyrehelseforskrift som bør være på plass når forskriften trer i kraft. Samtidig må vi oppheve og endre bestemmelser som har tilsvarende innhold i dagens regelverk og finne løsninger for Svalbard. Endringer som gjøres omtales under delen om endringsforskriftene.

Bakgrunnen for forslaget

Høringen av den nye dyrehelseforskriften som gjennomfører ny dyrehelseforordning (EU) 2016/429 som ble hørt for over ett år siden kan leses her: se [Forslag til ny dyrehelseforskrift | Mattilsynet](#)

I dyrehelseforordningen er sykdom definert som forekomst av infeksjoner og parasittangrep hos dyr, med eller uten kliniske eller patologiske symptomer, forårsaket av én eller flere sykdomsagenser. Den nye dyrehelseforordningen introduserer EUs listeføring og kategorisering av dyresykdommer i det nye regelverket. EUs kategorisering av dyresykdommer er hørt tidligere i høring av ny dyrehelseforskrift, se [Forslag til ny dyrehelseforskrift | Mattilsynet](#)

I EUs nye dyrehelselov er sykdommene kategorisert etter alvorlighets grad i fem kategorier:

- Kategori A er sykdommer som skal utryddes umiddelbart
- Kategori B er sykdommer hvor det er obligatorisk utryddelse
- Kategori C er sykdommer med frivillig utryddelse
- Kategori D er sykdommer hvor det stilles handelskrav
- Kategori E er sykdommer som bare overvåkes

Sykdommene i kategori A, B og C omfattes også av handelskrav og overvåking.

Som nevnt i den tidligere høringen, gir dyrehelseforordningen myndighetene mulighet eller plikt til å fastsette utfyllende regelverk, disse faller innenfor følgende kategorier:

1. Bestemmelser der dyrehelseforordningen krever at myndighetene skal sikre at noe gjøres. *F.eks. fastsette bestemmelser som forplikter driftsansvarlige å innføre tiltak for å hindre spredning av sykdom etter mistanke om at sykdom har oppstått (dyrehelseforordning artikkelene 72 og 76).*
2. Utfyllende nasjonale bestemmelser – bestemmelser der forordningen åpner for at myndighetene kan ta valg innenfor rammen av forordningen.

I tillegg kan norske myndigheter velge å lage nasjonale bestemmelser utenfor rammen av forordningen, f.eks. eksport fordi området faller utenfor EØS-avtalen.

Dyrehelseforordning artikkel 170¹ åpner for at EU-/EØS-statene kan innføre nasjonale tiltak for å kontrollere alle listeførte landdyrsykdommer ved forflytning av dyr og formeringsmateriale (avlsprodukter) internt i landet. Det er likevel et vilkår at tiltakene ikke hindrer handel mellom medlemsstatene og at tiltakene ikke går lenger enn hensiktsmessig og nødvendig for å hindre introduksjon av listeførte sykdommer. I tillegg er det et vilkår at de nasjonale bestemmelsene ikke er i strid med reglene om forflytning i dyrehelseforordning del IV tittel I kapitlene 3-5².

Artikkel 171 åpner for at EU-/EØS-statene kan innføre nasjonale tiltak for å kontrollere ikke-listeførte landdyrsykdommer ved forflytning av landdyr og formeringsmaterialer (avlsprodukter). Det er et vilkår at sykdommen utgjør en vesentlig risiko for helsen til holdte landdyr i medlemsstaten. I tillegg, gjelder de samme begrensningene når det gjelder handelshindring, hensiktsmessighet og nødvendighet.

Dyrehelseforordningens artikkel 226 (1) gir på bestemte vilkår hjemmel til å gi nasjonale bestemmelser for å begrense følgene av sykdommer for akvatiske dyr som ikke er listeførte, og sykdommer kategorisert som kun kategori E iht. forordning (EU) 2018/1882. Sykdommer kategorisert som kun E (Koi herpesvirus), er bare omfattet av krav til overvåkning i dyrehelseforordningen. For at vi skal kunne gi ytterligere nasjonale bestemmelser om tiltak for Koi herpesvirus og andre sykdommer som listeføres nasjonalt forutsettes det at sykdommen utgjør en vesentlig risiko for akvatiske dyrs helse. På dette grunnlaget kan Norge fastsette regler om bekjempelse av Koi herpesvirus og nasjonalt listede sykdommer. Artikkel 226 er tilsvarende artikkel 43 i fiskehelse direktivet, og innebærer ingen endringer sett opp mot dagens regelverk.

I artikkel 269 er det hjemmel for nasjonale tiltak internt i medlemsstaten, som enten kommer i tillegg til eller som er strengere enn forordningens regler. For både landdyr og akvatiske dyr gjelder dette likevel bare for reglene om ansvarsområder innen dyrehelse (inkludert driftsansvarliges ansvar for biosikkerhet), nasjonale krav til melding om sykdommer, nasjonale overvåkingsprogrammer, nasjonale tilleggskrav til registrering, godkjenning, journalføring og myndighetenes registre. For landdyr er det også hjemmel for nasjonale tilleggskrav for sporbarhetsregler for landdyr og avlsmateriale. På områdene nevnt i art. 269 er forordningen å anse som en minimumsforordning. Det vil si at kravene i forordningen på nevnte områder er minstekrav som uansett skal følges i samtlige medlemsland, men det enkelte medlemsland kan innen områdene nevnt i art. 269 fastsette strengere eller mer utfyllende regler som skal gjelde nasjonalt. De nasjonale kravene må ikke hindre forflytning av dyr mellom medlemsstatene og/eller være uforenelig med nevnte reglene i dyrehelseforordningen.

Nåværende forskrifter om landdyrhelse og fiskehelse bygger i stor grad på regelverk i EØS-avtalen som oppheves eller erstattes av dyrehelseforordningen med utfyllende forordninger. Enkelte av kravene i nasjonale bestemmelser som kan og bør videreføres fra gjeldende forskrifter, bør tas inn i de nye forskriftene som skal gjennomføre forordningene. Kravene blir da mest mulig samlet. Samtidig bør nåværende forskrifter oppheves eller endres. Noen omtales i denne høringen. Mange av forskriftene som må oppheves blir ellers hørt i forbindelse med høring 2 om endring av følgende forskrifter som Mattilsynet tidligere har sendt ut på høring: landdyrsporbarhetsforskriften, dyresykdomsbekjempelsesforskriften, dyrehelseovervåkningsforskriften, landdyrforflytningsforskriften og avlsmaterialeforskriften. Forskrift om omsetning- og sykdom for akvatiske dyr endres ved at vaksinebestemmelsene foreløpig videreføres.

Dersom forskriftsutkastets bestemmelser ikke synes å samsvare med åpningene i regelverket, ønsker vi at høringsinstansene påpeker dette.

Meldeplikt - generelt

Ny dyrehelseforordning artikkel 18 innebærer at vi må lage forskriftsbestemmelser som forplikter driftsansvarlige og andre relevante fysiske eller juridiske personer til å melde ifra til Mattilsynet ved

---

¹ Landdyr er definert som fugler, landpattedyr, bier, humler, jf. dyrehelseforordning art. 4(2). Art. 170 og 171 omfatter ikke reptiler og amfibier direkte.

Dyrehelseforordning art. 170 omfatter alle listeførte sykdommer, fordi E-sykdommer omfatter alle listeførte.

² Forflytning av landdyr og avlsmaterialer, samt produksjon, bearbeiding og distribusjon i fellesskapet av produkter av animalsk opprinnelse fra landdyr.

mistanke om eller påvisning av sykdommene listeført i regelverket fra EU. Disse skal melde ifra til Mattilsynet umiddelbart for EU kategori A-sykdommer og så snart som mulig for andre kategorier av sykdommer, hhv. dyrehelseforordning artikkel 18 (1) bokstavene a og b. Eksempler på «andre relevante fysiske eller juridiske personer» er kjæledyreiere, veterinærer og laboratorier. Dyrehelseforordningen åpner også opp for at myndighetene kan innføre ytterligere og/eller strengere bestemmelser om meldeplikt enn det som følger av artikkel 18.

Forordning (EU) 2020/2002 er allerede foreslått gjennomført i dyrehelseovervåkningsforskriften, se lenke til høring under. Forordning (EU) 2020/2002 innebærer at norske myndigheter må melde sykdomstilfeller til EFTAs overvåkingsorgan (ESA) gjennom plattformen Animal Disease Information System (ADIS). Frist for å melde fra om primærutbrudd av sykdommene listet opp i denne forordningens vedlegg er 24 timer etter sykdommen er bekreftet. Sekundærutbrudd av disse sykdommene meldes senest første arbeidsdag hver påfølgende uke. For nærmere informasjon se tidligere høring om dyrehelseovervåkningsforskriften (side 20 av høringsbrevet): [Høring dyrehelseovervåkningsforskriften](#)

Meldeplikten er grunnleggende. Det skal være lett for driftsansvarlige å forstå meldeplikten. På den måten vil Mattilsynet få informasjon om mistanker og påvisninger av sykdommer slik at tilsynet kan agere. Selv om matloven har en meldeplikt for enhver for de alvorligste sykdommene, er det gunstig med en bestemmelse som tydeliggjør at driftsansvarlige og enhver fysisk eller juridisk person umiddelbart må melde ifra til Mattilsynet ved grunn til mistanke om eller påvisning av slike alvorlige sykdommer. Det er i tillegg nødvendig å forskriftsfeste plikten i dyrehelseforordningen til å melde ifra til Mattilsynet ved mistanke eller påvisning av andre listeførte sykdommer, samt å melde ifra til veterinær eller fiskehelsebiolog om andre sykdommer og for nærmere undersøkelser ved f.eks. unormal dødelighet.

Innholdet i forskriftsutkastet

Forskriften er nå delt opp i åtte kapitler, hvor av to er bare om forhold rundt akvatiske dyr og fire om forhold rundt landdyr, reptiler, amfibier og sjøpattedyr.

Kapittel I. Formål, virkeområde og gjennomføring

[§ 2 Endringer til det saklige virkeområdet](#)

Begrepet «avlsmaterialer» er brukt som oversettelse av «germinal products» i den norske utgaven av dyrehelseforordningen, istedenfor «formeringsmaterialer». Begrepet er rettet i § 2. Tilsvarende er begrepet «anlegg» endret til «lokaler» som oversettelse av «facilities» pga. foreliggende oversettelse. Mattilsynet mener at begrepet «lokaler» er lite egnet for anlegg i sjøen og vil vurdere om begrepet bør oversettes som "installasjoner". Begrepet vil rettes dersom oversettelsen endres.

[§ 3 Utfyllende nasjonale bestemmelser om stedlig virkeområde](#)

Forskriften gjelder for norsk land- og sjøterritorium, på norske luft- og sjøfartøyer og innretninger på norsk kontinentalsokkel og i Norges økonomiske sone. Virkeområdet legger til rette for at norske myndigheter skal ha nødvendig myndighet også utenfor norsk sjøterritorium ved eventuell etablering av havbruk utenfor territorialfarvannet, slik at eventuelle aktører underlegges forpliktelsene etter forskriften.

Virkeområdet er en videreføring av virkeområdet i dagens fiskehelseregulering, som f.eks. forskrift om omsetning av akvakulturdyr og produkter av akvakulturdyr, forebygging og bekjempelse av smittsomme sykdommer hos akvatiske dyr, jf. forskriftens § 2.

[§ 4 og § 5 Endringer til gjennomføringsbestemmelsene](#)

Riktig EØS-plassering og norsk tittel på ny dyrehelseforordning og forordning (EU) 2018/1882 er satt inn i § 4 og § 5. Dette til informasjon.

Samtidig foreslås det å fjerne begrensningen i § 4 annet ledd om at ny dyrehelseforordning ikke skal gjelde ved eksport til tredjeland fordi bestemmelsen er unødvendig. Det er noen få

bestemmelser som gjelder for eksport til tredjeland; artiklene 17(2), 129, 195 og 243. Dyrehelseforordning artikkel 243, som er hovedbestemmelsen når det gjelder eksport, er erstattet for Norges sin del gjennom tilpasningstekst i EØS-avtalen. De øvrige bestemmelsene leses i lys av tilpasningen.

Dyrehelseforordning artikkel 17(2) sier at laboratorier (Unionens, nasjonale og offisielle) skal samarbeide under samordning av Unionens referanselaboratorier for å sikre at eksport til tredjeland er basert på solide og pålitelige laboratorieanalyser, -undersøkelser og -diagnoser i samsvar med det nåværende utviklingstrinn i teknikken.

Dyrehelseforordning artikkel 129 (landdyr) og artikkel 195 (akvakulturdyr) innebærer at generelle krav til forflytninger, inkludert krav til transport, må oppfylles for dyr som skal via en annen EØS-stat når de eksporteres til tredjeland. Dette berører transporten gjennom andre EØS-stater. Landdyr beregnet på slaktning med henblikk på utryddelse av sykdom skal ikke flyttes ut til stater utenfor EØS-området med mindre bestemmelsesstaten og eventuelt den EØS-staten som dyrene passerer gjennom, på forhånd tillater forflytningen. Endringer av tiltenkt bruk for akvakulturdyr som eksporteres til stater utenfor EØS-området skal ikke endres med mindre myndigheten på bestemmelsesstedet godkjenner en endring av bruken, forutsatt at den nye bruken ikke utgjør en høyere risiko for helsestatusen hos de akvatiske dyrene på bestemmelsesstedet enn den opprinnelig tiltenkte bruken.

Vi ber om tilbakemeldinger fra næringsaktørene på endringen som gjelder sletting av § 4 annet ledd, om at ny dyrehelseforordning ikke skal gjelde ved eksport til tredjeland.

Bestemmelser om akvatiske dyr

I forbindelse med gjennomføringen av ny dyrehelseforordning (forordning (EU) 2016/429) og utfyllende rettsakter i norsk rett, er forskriftsbestemmelser om krav til varsling i ulike forskrifter som gjelder i dag for akvatiske dyr og for ulike aktører, gjennomgått. Det samme gjelder tiltak om sykdomsbekjempelse og krav knyttet til villfisk i forskrift 6. juni 2008 nr. 819 om omsetning av akvakulturdyr og produkter av akvakulturdyr, forebygging og bekjempelse av smittsomme sykdommer (omsetnings- og sykdomsforskriften for akvatiske dyr).

Bestemmelse om varsling ved mistanke om eller påvist sykdom i gjeldende forskrifter om akvatiske dyr blir erstattet av ny bestemmelse, se foreslått § 7. Endringen skjer for følgende forskrifter: forskrift 17. juni 2008 nr. 822 om drift av akvakulturanlegg, forskrift 17. juni 2008 nr. 820 om transport av akvakulturdyr, forskrift 30. oktober 2006 nr. 1250 om slakterier og tilvirkingsanlegg for akvakulturdyr og forskrift 15. desember 2014 nr. 1831 om fangstbasert akvakultur. Krav til varsling ved velferdshendelser blir igjen i forskriftene.

De fleste av bestemmelsene i omsetnings- og sykdomsforskriften blir erstattet av nytt regelverk. Bestemmelser om nasjonalt listede sykdommer og bestemmelser om villfisk videreføres ved at de tas inn i dyrehelseforskriften. Bestemmelsene er justert og tilpasset nytt regelverk. Vaksinekrav for akvatiske dyr vil midlertidig videreføres i omsetnings- og sykdomsforskriften i påvente av felles EØS-regelverk.

For å synliggjøre hvor de enkelte bestemmelsene i dagens omsetnings- og sykdomsforskrift videreføres i det nye dyrehelseregelverket, har vi laget et «lovspeil» som legges ved høringen.

Nærmere om forslag til enkeltbestemmelser for akvatiske dyr

Kapittel II. Utfyllende nasjonale bestemmelser for akvatiske dyr – listeføring og meldeplikt

[§ 6 Nasjonal liste og kategorisering av sykdommer hos akvatiske dyr](#)

Ny dyrehelseforordning (forordning (EU) 2016/429) åpner for at enkeltstater kan iverksette tiltak overfor flere sykdommer enn de som er ført på liste i vedlegg II til forordningen og kategorisert i forordning (EU) 2018/1882.

Artikkel 226 (1) i forordningen slår fast at dersom en sykdom utgjør en vesentlig risiko for akvatiske dyrs helse i en medlemsstat, kan medlemsstaten treffe nasjonale tiltak for å hindre innføringen eller bekjempe spredningen av sykdommen. Slike nasjonale tiltak kan treffes for både nasjonalt listeførte sykdommer og sykdommer listeført og kategorisert som kun E-sykdommer iht. forordning (EU) 2018/1882. Fiskehelse direktivet (direktiv 2006/88/EF), som dagens norske regelverk baserer seg på, aksepterer også nasjonale tiltak for sykdommer som enkeltstater ser behov for særskilte tiltak mot.

Dagens regelverk

I dagens regelverk om akvatiske dyr har norske myndigheter listet flere sykdommer som det er nødvendig å ha kontroll med i Norge i en nasjonal liste. Listen er tatt inn i vedlegg 1 i omsetnings- og sykdomsforskriften for akvatiske dyr [FOR-2008-06-17-819, se liste 3.](#)

Følgende sykdommer er på dagens nasjonale liste: bakteriell nyresyke (BKD), infeksjon med *Gyrodactylus salaris*, viral nervøs nekrose (VNN)/viral encephalo- og retinopati (VER) Nodavirus, furunkulose, pankreassykdom (PD), systemisk infeksjon med *Flavobacterium psychrophilum* hos regnbueørret, francisellose, lakselus og krepspest.

Det er ulike tiltak som iverksettes ved mistanke og utbrudd avhengig av sykdommens karakter. Pankreassykdom og lakselus reguleres i særskilte forskrifter. PD i forskrift om tiltak for å forebygge, begrense og bekjempe pankreassykdom (PD) hos akvakulturdyr og lakselus i forskrift om bekjempelse av lakselus i akvakulturanlegg.

De øvrige sykdommene på nasjonal liste håndteres i dag i samsvar med kravene i omsetnings- og sykdomsforskriftens kap. 10 om tiltak ved påvisning av sykdommer på liste 3. Nærmere detaljer om Mattilsynets håndtering av den konkrete sykdommen kommer frem i handlingsplaner og retningslinjer.

Forslag om å kategorisere også nasjonalt listede sykdommer

Vi foreslår at også de nasjonalt listede sykdommene inndeles i ulike kategorier slik EU-listede sykdommer er. Forslag til ny kategori F vil være en direkte videreføring av dagens liste 3, mens forslag til ny kategori G vil representere en ny listeføringskategori.

Med de to kategoriene vil vi for nasjonalt listede sykdommer skille mellom sykdommer som vi normalt iverksetter tiltak for å kontrollere eller bekjempe, og sykdommer vi normalt kun overvåker, slik det også gjøres i kategoriseringen av sykdommer fra EU.

Forslag til ny nasjonal liste, kategori F

Samtlige av sykdommene på dagens liste 3 er allerede utredet med tanke på listeføring, og vi foreslår å videreføre gjeldende status for samtlige sykdommer på nasjonal liste.

Vi foreslår at sykdommene på dagens nasjonale liste tas inn i ny liste for sykdommer på akvatiske dyr listet nasjonalt i ny § 6 i dyrehelseforskriften og at sykdommene kategoriseres som F-sykdommer.

I tillegg vil tiltakene i §§ 9 -13 og § 16 i dyrehelseforskriften gjelde for sykdommer listet nasjonalt og som kategoriseres som F-sykdom.

Forslag til ny nasjonal liste, kategori G

Kravet til varsling av sykdommer slik det er i dag, har vist seg å være mangelfullt med hensyn til å oppdage og kartlegge nye sykdommer som er i ferd med å etablere seg eller utvikle seg i alvorlig retning, tidlig nok.

Mattilsynet mottar melding om sykdommer som er listeførte slik regelverket krever. Sykdommer som ikke er listeført kan imidlertid også medføre vesentlige samfunnsmessige konsekvenser. Det er meldeplikt også for slike sykdommer. Imidlertid medfører systemet slik meldeplikten er innrettet i dag, at myndighetene kommer seint inn i vurderingen og håndteringen av nye sykdommer. Overvåking av nye sykdomstilstander fra myndighetene via innmelding på et tidlig tidspunkt er nødvendig for hindre at ny alvorlig sykdom introduseres og/eller etableres i landet.

Vi foreslår derfor å innføre et delvis endret system for varsling, slik at melding om smittsomme sykdommer skjer på et tidlig tidspunkt. Med innføring av en ny kategori sykdom på nasjonal liste der kravet kun er melding, håper vi å overvåke situasjonen bedre. Myndighetene vil da kunne vurdere om en sykdom er eller er i ferd med å bli et vesentlig problem.

Forslag til ny listeføringsbestemmelse i dyrehelseforskriftens § 6 medfører innføring av en ny kategori i nasjonal sykdomsliste for sykdommer. Sykdommer som listes som kategori G skal normalt kun meldes til Mattilsynet.

Mattilsynet vil dermed kunne ha en hensiktsmessig overvåking og informasjonsinnhenting om utvikling av G-sykdommer. Myndighetene vil normalt ikke iverksette tiltak ved påvisning.

Forslaget innebærer at driftsansvarlige, laboratorier, fiskehelsepersonell og andre (enhver) har plikt til å melde fra til Mattilsynet ved grunn til mistanke om forekomst og ved påvisning av sykdommer som kategoriseres som G-sykdom.

Dersom det på et tidspunkt ansees nødvendig å fastsette andre tiltak utover meldeplikt for å kontrollere sykdommer i kategori G, vil vi ved forskriftsendring foreslå endret kategori for sykdommen. Sykdommen vil i så tilfelle bli gitt en kategorisering under nasjonale sykdommer som tilsier at myndighetene iverksetter ulike kontroll- og bekjempelsestiltak. Det vil si sykdommer på nasjonal liste kategorisert som F-sykdom i § 6.

Mattilsynet vil til enhver tid være ansvarlig som vedkommende myndighet for å iverksette de tiltak som er nødvendige for å kontrollere og bekjempe sykdommer som utgjør en vesentlig risiko for akvatiske dyrs helse. De nasjonale tiltakene skal ikke gå lenger enn det som er hensiktsmessig og nødvendig for å hindre innføringen eller for å bekjempe spredningen av sykdommen. Kravet til Mattilsynet innebærer at dersom en sykdom som kun overvåkes som G-sykdom, viser seg å utgjøre en smittsom sykdom som kan gi vesentlige samfunnsmessige konsekvenser, må tiltak innføres i påvente av endret kategorisering. G-kategorisering forandrer ikke på hjemlene Mattilsynet har til å iverksette tiltak når alvorlige sykdommer forekommer. Kategorisering som G-sykdom gjøres for å sikre hensiktsmessig overvåking med tanke på beslutning om riktige tiltak.

Det kan også være behov for overvåking av en sykdom for å kunne melde inn til ESA/EU-kommisjonen om ny sykdom som det er behov for å få på listen over sykdommer i EØS-området, slik de kommer frem i vedlegg II til forordning (EU) 2016/429. Norge er en stor produsent av oppdrettslaks. Det er derfor stor sannsynlighet for at en ny sykdom på laks opptrer først i Norge. Mattilsynets erfaring tilsier at det relativt ofte oppdages nye sykdomstilfeller i norsk oppdrettsvirksomhet.

Myndighetenes primære intensjon er at kategorisering av en sykdom som G-sykdom, skal vare i en begrenset periode. Hva som er begrenset tidsperiode, vil variere avhengig av smittestoff, antall tilfeller og kunnskapsstatus til enhver tid. Formålet er å overvåke forekomst og konsekvenser for å få sikker kunnskap om det er behov for offentlige tiltak eller ei. Det vil være naturlig å ha en årlig vurdering av sykdommer som er listeført som G-sykdommer. Vi tar sikte på at myndighetene etter en hensiktsmessig overvåkingsperiode vil ha samlet nok informasjon og gjort vurderingene som tilsier om det skal innføres tiltak utover meldeplikt for sykdommen, eller om den ev. skal fjernes fra listen.

Foreløpig foreslås ingen sykdommer i kategori G. Eksempel på en sykdom som vi med fordel kunne listeført i kategori G, er pasteurellose. Imidlertid har tiden muligens «løpt» fra en listeføring som kun innebærer overvåking. Sykdommen har utviklet seg i alvorlig retning det siste halvannet året. Sykdommen bør vurderes listeført, men en vurdering bør også omfatte effekten av ulike tiltak utover krav om meldeplikt. Mattilsynet foreslår en egen vurdering og høringsprosess for sykdommen pasteurellose.

En annen mulig kandidat på listen over sykdommer i kategori G er ILA-virus HPR0. Vi foreslår også at vurdering og høring av ev. listeføring av ILA-virus HPR0 gjennomføres i en egen prosess.

§ 7 Meldeplikt for akvatiske dyr

Spredning av smitte av alvorlig sykdom på akvatiske dyr kan få store konsekvenser for dyrenes helse og velferd. Alvorlig sykdom i et akvakulturanlegg kan også i sterk grad ramme økonomien til selskaper som driver akvakultur. Akvakulturdyr som lever i åpne merder i sjø kan ikke isoleres og eventuell sykdomssmitte spres uten hinder til nærområdene. Fisk i åpne merder i sjø er avhengig av gode biosikkerhetstiltak for å redusere risikoen for å bli utsatt for smitte fra annen fisk. God fiskehelse er avhengig av at alvorlig smittsom sykdom bekjempes effektivt når den oppstår slik at smitte ikke spres.

Tidlig melding til myndighetene kan i mange tilfeller være avgjørende for effektiv sykdomsbekjempelse. Mattilsynet rår over flere virkemidler enn det den enkelte oppdrettsaktør gjør. Hvilke tiltak som er relevante er avhengig av sykdommens karakter. Tiltak iverksatt kun ved anlegget som har utbrudd av sykdom, er i de fleste tilfeller ikke tilstrekkelig for å sikre effektiv kontroll med smitte. Tiltak må settes inn i området som sådan og ofte for flere ulike aktører.

Dagens forskrifter om akvatiske dyr presiserer plikten som gjelder for ulike aktører med tanke på å melde fra til myndighetene ved ulike forhold.

Dyrehelseregelverket fra EU er generelt, det gjelder for alle dyr og alle sykdommer som listeføres. Norge har lenge hatt betydelig oppdrett av fisk. Vi har gjennom mange år gjort oss viktige erfaringer med tanke på hvordan plikt til å melde sykdom må utformes for å ivareta formålet. Når dagens fiskehelseregelverk erstattes av nytt dyrehelseregelverk, foreslår Mattilsynet at kravene og presiseringene som i dag er tatt inn i forskrifter rettet mot ulike aktører innen fiskeoppdrett til å varsle myndighetene, i stor grad videreføres.

Samtidig må vi sikre at forpliktelsene til oss som nasjonal myndighet som følger av bestemmelsen om meldeplikt i det nye dyrehelseregelverket gjennomføres i norsk forskrift.

Begrepene som benyttes i ny meldepliktbestemmelse er lagt nært opp til begrepene i dyrehelseforordningens krav til medlemsstatene. I og med at kravene som stilles i dyrehelseforordningen, i de utfyllende rettsaktene, og i nasjonale bestemmelser skal sees i sammenheng vil det være viktig med lik ordbruk. Samtidig har vi et ønske om at formuleringene i ny bestemmelse om meldeplikt ikke skal innebære vesentlige endringer i meningsinnhold og praksis, sammenlignet med meldepliktbestemmelser som gjelder i dag. Vi oppfatter det slik at den har fungert etter hensikten.

Det er også hensiktsmessig at dyreholder iverksetter undersøkelser for å avdekke om endringer hos dyrene kan skyldes sykdom.

Ved ordlyden i utkastets § 7 foreslår vi en noe strengere regel enn det ordlyden i dyrehelseforordningens art. 18 pålegger oss, ved at meldeplikten til Mattilsynet gjøres gjeldende for enhver. Dette samsvarer med kravet i matlovens § 6.

Driftsansvarlige fremheves særskilt i den foreslåtte bestemmelsen, og vil si enhver fysisk eller juridisk person som har ansvar for dyr eller produkter, herunder for et begrenset tidsrom. Ordet driftsansvarlig er definert i art. 4 i dyrehelseforordningen. Definisjonen i dyrehelseforordningen presiserer at kjæledyrholdere og veterinærer er unntatt. Begrepet omfatter oppdrettere enten oppdretter er en fysisk eller juridisk person. Meldeplikten som driftsansvarlig gjelder også når fisken transporteres eller holdes i slaktermerd, jf. at man er driftsansvarlig også dersom man har ansvar for dyr i et begrenset tidsrom.

Formålet med kravet om melding til myndighetene allerede ved grunn til mistanke om sykdom, er å sørge for at Mattilsynet får kunnskap på et så tidlig tidspunkt som mulig slik at effektive tiltak kan settes inn der det er nødvendig.

I likhet med det opphevede fiskehelsedirektivet (direktiv 2006/88/EF) åpner også det nye dyrehelseregelverket i forordning (EU) 2016/429 art. 269 for at enkeltstater kan iverksette tiltak som meldeplikt overfor flere sykdommer enn de som er ført på listen i regelverket fra EU.

I høringen av nytt dyrehelseregelverk foreslår Mattilsynet videreføring av dagens nasjonale liste og meldeplikten knyttet til sykdommer på nasjonal liste (liste 3 i omsetnings- og sykdomsforskriften for akvatiske dyr).

Enkelte anlegg med villfisk har ikke plikt til godkjenning eller registrering på grunn av at fisken ikke føres. Merk at et slikt anlegg går inn under definisjonen av driftsansvarlig på grunn av ansvaret for fisk, og vil dermed ha meldeplikt som driftsansvarlig.

Enhver fysisk eller juridisk person betyr oss alle. Juridisk person vil si et rettssubjekt som opptrer utad som en enhet, typisk et selskap.

§ 7 første ledd

I vedlagte utkast til ny § 7 første ledd til dyrehelseforskriften skal driftsansvarlige og enhver fysisk eller juridisk person umiddelbart melde fra til Mattilsynet ved grunn til mistanke om forekomst eller påvisning av en listeført sykdom på akvatiske dyr.

Listeført sykdom vil si alle sykdommer som er på listen over sykdommer hos akvatiske dyr i ny norsk dyrehelseforskrift. Det vil si både sykdommer på listen tatt inn i forordning (EU) 2018/1882 som gjelder i alle EØS-land (EU-listede sykdommer), og sykdommer som er listet nasjonalt både kategori F og G, se forskriftsforslaget § 6.

Sykdommer som føres på listen i forordning 2018/1882 i kategori A til D, og nasjonalt listede sykdommer i kategori F, er sykdommer som er vurdert som alvorlige og som det offentlige iverksetter tiltak for å kontrollere og bekjempe. Krav om melding til Mattilsynet vil også gjelde for sykdommer som er listeført i EU i kategori E, og sykdommer som listeføres i nasjonal kategori G. Disse sykdommene skal overvåkes. For alle listeførte sykdommer vil myndighetene ha melding med en gang det forekommer forhold som gir grunn til å mistenke sykdom (umiddelbart). Forslaget viderefører dagens krav om umiddelbar varsling ved grunn til mistanke om sykdom på liste 1, 2 og 3 (tilsvarende ny kategori A til F). Det som er nytt med dette forslaget er at det opprettes en ny nasjonal sykdomskategori i kategori G som også skal meldes fra om til Mattilsynet. Foreløpig er det ingen sykdommer som er ført opp i denne kategorien. Oppføring av sykdommer på listen vil skje ved forskrift som høres i forkant.

Listeført sykdom kan forekomme både på akvatiske dyr i et akvakulturanlegg og på villlevende dyr. Plikten til umiddelbart å melde til Mattilsynet ved grunn til mistanke om listeført sykdom i kategori gjelder for alle akvatiske dyr enten de er i oppdrett eller lever i naturen.

Ved forståelsen av «grunn til mistanke om» skal det legges til grunn hva man burde ha hatt mistanke om på grunnlag av de forhold som gjør seg gjeldende i den enkelte situasjon. Det er med andre ord ikke nødvendig at man faktisk har mistanke. Det er nok at det foreligger forhold som gir grunn til mistanke for at meldeplikten inntreffer.

§ 7 andre ledd

I noen tilfeller kan det være vanskelig å vite om det som sees eller erfares betyr at vi har med en listeført sykdom å gjøre. Ved dødelighet utover det som er normalt eller ved vesentlig redusert produksjonstakt i et anlegg der akvakulturdyr holdes, og observasjonene ikke gir grunn til mistanke om en konkret listeført sykdom, kan det være behov for nærmere undersøkelser av dyrene for å klargjøre årsaken før melding gis til Mattilsynet.

Utkast til ny bestemmelse om meldeplikt krever derfor at dyrene i et anlegg skal undersøkes av autorisert veterinær eller fiskehelsebiolog ved unormal dødelighet, andre tegn på sykdom eller vesentlig redusert produksjonstakt. Driftsansvarlige skal i tråd med bestemmelsen så snart som praktisk mulig sikre at veterinær eller fiskehelsebiolog vurderer helsesituasjonen i hele akvakulturanlegget og gjennomfører relevante undersøkelser og prøveuttak for å fastslå årsaken. Dette er en forpliktelse som følger av dyrehelseforordningens art. 18 (c).

Det er viktig at personell med særskilt kompetanse på sykdom på akvatiske dyr undersøker dyrene for å finne ut om vi har med smittsom sykdom å gjøre eller ikke. Veterinærer og fiskehelsebiologer

er, i tillegg til lov om dyrehelsepersonell, underlagt kravene i dyrehelseforordningens art. 12 om ansvarsområder i sin virksomhet.

§ 7 andre ledd viderefører, med enkelte endringer, kravet i akvakulturdriftsforskriftens § 13 tredje ledd om å klargjøre årsaken til forøket dødelighet i et oppdrettsanlegg. Den viderefører også kravet i akvakulturdriftsforskriftens § 14 a) om varsling av uavklart forøket dødelighet. Men her foreslås en endring ved at meldeplikten ved unormal dødelighet inntreer først etter at ny undersøkelse er gjennomført innen 14. dager.

Begrepene «*unormal dødelighet, andre tegn på sykdom eller vesentlig redusert produksjonstakt*» innebærer at bestemmelsens ordlyd ligger nært opp til forpliktelsene i dyrehelseforordning art. 18. Det utgjør en forpliktelse for medlemsland å sikre at driftsansvarlige gir melding til veterinær eller fiskehelsebiolog med henblikk på ytterligere undersøkelser når unormal dødelighet, andre tegn på alvorlig sykdom eller vesentlig redusert produksjonstakt inntreer.

Ordet «*alvorlig*» som er benyttet i dyrehelseforordningens art. 18 er ikke tatt med i forslag til ny bestemmelse i § 7 andre ledd. Dagens krav til undersøkelser fra dyrehelsepersonell i akvakulturdriftsforskriftens § 13 tredje ledd har følgende ordlyd: «... *eller annen grunn til mistanke om smittsom eller ikke-smittsom sykdom*». Dersom ordet alvorlig tas med i § 7 andre ledd vil det innebære en innsnevring av kravet, som vi mener ikke vil være hensiktsmessig. Det er viktig at undersøkelser blir gjennomført ved andre tegn på sykdom for å sikre at vi ikke har med en listeført sykdom å gjøre, uten at man først skal måtte finne ut om sykdommen ser ut til å være alvorlig. Med «sykdom» menes her både smittsom og ikke-smittsom sykdom. I tråd med dyrehelseforordningen art. 269 kan Mattilsynet fastsette strengere krav om melding innen medlemsstaten, og dermed sikre krav som bedre samsvarer med dagens regulering. Ordet «*alvorlig*» tas derfor ikke med i ordlyden. Første og andre setningen i § 7 andre ledd er en videreføring av akvakulturdriftsforskriftens § 13 tredje ledd.

De fleste tilfeller av unormal dødelighet vil være forøket dødelighet. Forøket dødelighet er en form for unormal dødelighet. Begrepet «*forøket dødelighet*» er dekket med begrepet «*unormal dødelighet*». Ny meldepliktbestemmelse innfører ikke et krav om undersøkelse fra veterinær dersom den unormale dødeligheten utgjør lavere dødelighet enn det normale.

Den unormale dødeligheten hos akvakulturdyr kan i praksis være i en eller flere produksjonsenheter. Dette mener vi ikke er nødvendig å presisere i forskriften.

«*Så snart som praktisk mulig*», vil si uten unødig opphold. De unormale forholdene i anlegget kan skyldes alvorlig smittsom sykdom og det er viktig at relevante undersøkelser utføres så snart det lar seg gjøre. Dagens forskrift om meldeplikt bruker begrepet «*uten unødig opphold*». Paragraf 7, som bruker dyrehelseforordningens formulering «*så snart som praktisk mulig*», skal ikke innebære endring på hvor raskt undersøkelser av fisken skal skje.

Dersom forholdene vedvarer og årsaksforholdene ikke er entydige og avklart etter undersøkelsene, skal ny vurdering gjennomføres innen 14 dager. Dersom årsaksforholdene etter ny vurdering fortsatt er uavklart, skal driftsansvarlige umiddelbart melde fra til Mattilsynet. Sett opp mot dagens krav vil det med foreslått ordlyd gi driftsansvarlig noe mer tid til å undersøke, før plikten til å melde til myndighetene inntreer. Det vil ikke være nødvendig å melde til Mattilsynet en kortvarig unormal dødelighet så lenge det er gjennomført helsebesøk. Fordelen med endringen vil også være at Mattilsynet unngår unødvendig mange meldinger.

Merk at meldeplikten inntreer umiddelbart dersom det er grunn til å mistenke listeført sykdom på et tidspunkt i løpet tiden det tar å undersøke fisken i anlegget.

§ 7 tredje ledd

Enhver fysisk eller juridisk person har plikt til så snart som mulig å melde til Mattilsynet ved unormal dødelighet og andre tegn på alvorlig sykdom hos villlevende akvatiske dyr.

Varslingsplikten for de som ikke selv holder dyr, vil være særlig aktuell med tanke på observasjoner av sykdomstegn i frittlevende dyrestander.

Dagens regelverk om meldekrav for villfisk ved listeført sykdom er tatt inn i § 43 i omsetnings- og sykdomsforskriften for akvatiske dyr, jf. § 4 siste ledd om hvem kravet gjelder for. Dyrehelseforordningens art. 18 regulerer både akvakulturdyr og villfisk. Utkastets § 7 første ledd setter krav til melding for alle listeførte sykdommer på akvatiske dyr både oppdrettsfisk og villfisk. Det vil være viktig å sikre meldeplikt også ved andre tegn på alvorlig sykdom hos villlevende akvatiske dyr, ikke bare tegn på listeført sykdom. Plikten må gjelde enhver. Det vil ikke være hensiktsmessig å fastsette en plikt til å melde til veterinær. Det kan være viktig at Mattilsynet mottar melding om unormal dødelighet eller unormal adferd hos mange dyr som kan være tegn på alvorlig sykdom hos f.eks. fisk i vassdrag. Høy dødelighet eller unormal adferd kan innebære ny alvorlig sykdom som vil være viktig å få utredet. Paragraf 7 tredje ledd innebærer derfor en videreføring av kravene i omsetnings- og sykdomsforskriften for akvatiske dyr § 43, samtidig som kravet utvides noe i og med at dagens bestemmelse kun gjelder for listeførte sykdommer. Kravet til å melde til Mattilsynet inntre typisk ved unormal høy dødelighet og omfattende unormal adferd.

§ 7 fjerde ledd - hvordan melde sykdom til Mattilsynet

I presiseringen av meldeplikten som er tatt inn i ulike forskrifter for akvatiske dyr i gjeldende forskrifter er det ikke sagt noe om hvordan melding skal formidles til Mattilsynet.

Mattilsynet mottar i dag slike meldinger på flere ulike måter. Med tanke på at kravet er umiddelbar melding for listeførte sykdommer og tidsfaktoren kan være avgjørende, er det viktig at meldingen fanges raskt opp i tilsynet. Vi foreslår derfor at meldepliktbestemmelsen suppleres med et siste ledd som gir Mattilsynet muligheten til å angi hvordan meldingen skal gis.

Mattilsynet må sørge for at løsningen som velges for melding er enkel å bruke samtidig som den tar høyde for nødvendige opplysninger.

Kapittel III. Utfyllende nasjonale bestemmelser – tiltak for nasjonalt listede sykdommer hos akvatiske dyr

Hjemmelen til å iverksette tiltak for nasjonalt listede sykdommer går frem av art. 226 (1) i dyrehelseforordning. Muligheten som art. 226 gir tas i bruk for E- og F- sykdommer. Vi gjør oppmerksom på at tiltak rettet mot A-sykdommer finnes i dyresykdomsbekjempelsesforskriften, som gjennomfører forordning (EU) 2020/687. Tiltak ved mistanke og påvisning av C-sykdommer der vi har sykdomsfri status, finnes i samme forskrift. Se forordning (EU) 2020/687 art. 110 og 111. Tiltak ved mistanke eller påvist C-sykdom der hvor vi har godkjent utryddelsesprogram, finner vi i dyrehelseovervåkingsforskriften som gjennomfører forordning (EU) 2020/689.

§ 8 Nasjonale tiltak mot kategori E-sykdommer

Bestemmelsen gjelder sykdom listeført i forordning (EU) 2018/1882 som kun kategori E-sykdom. Dette innebære at sykdommen ikke er omfattet av tiltak i det nye dyrehelseregulverket, men kun skal overvåkes. Den eneste sykdommen hos akvatiske dyr som er kategorisert som kun E-sykdom i det nye regelverket er Koi herpesvirus (KHV). Dette er i hovedsak en sykdom hos karpe og har bare vært påvist en gang i Norge. Påvisningen var i 2019 i et privat og lukket damanlegg. KHV er i gjeldende regelverk listeført som en ikke-eksotisk sykdom og omfattet av minimumstiltak i fiskehelse direktivet. Bestemmelsen viderefører dagens regelverk og sikrer muligheten for tiltak for å bekjempe og forhindre spredning av sykdommen.

§ 9 Nasjonale restriksjoner på å ta akvatiske dyr ut eller inn

Bestemmelsen legger et ansvar på driftsansvarlige til å sikre at akvatiske dyr ikke tas ut av eller inn til akvakulturanlegget dersom det er grunn til mistanke om eller påvist en sykdom listeført og kategorisert som kun E-sykdom eller sykdom listeført på nasjonal liste, kategori F, hos akvatiske dyr i et akvakulturanlegg. Tilsvarende krav ved A-sykdommer finnes i dyresykdomsbekjempelsesforskriften. Ved C-sykdommer vil tilsvarende krav gå frem av dyrehelseovervåkingsforskriften.

Det er viktig å videreføre dagens «frys»-bestemmelse i § 28 i omsetnings- og sykdomsforskriften for akvatiske dyr. Allerede ved mistanke om kategori E- eller F-sykdom i et akvakulturanlegg, er

det avgjørende å «fryse» situasjonen, slik at videre spredning av ev. smitte begrenses. Kravet til driftsansvarlige om å hindre at akvatiske dyr tas ut av eller inn til akvakulturanlegget vil følge direkte av forskriften og gjelder derfor fra det tidspunktet det er grunn til mistanke. Kravet gjelder inntil Mattilsynet har avkreftet mistanken.

§ 10 Nasjonale restriksjoner på avl og reproduksjon

Bestemmelsen skal sikre at akvakulturdyr fra akvakulturanlegg og viltlevende akvatiske dyr fra vassdrag der det er grunn til mistanke om eller påvist en kategori F-sykdom, ikke brukes til avl og reproduksjon. Tilsvarende krav ved A-sykdommer finnes i dyresykdomsbekjempelsesforskriften. Ved C-sykdommer vil tilsvarende krav gå frem av dyrehelseovervåkingsforskriften.

Vi foreslår å slå sammen § 29 første ledd og § 46 i omsetnings- og sykdomsforskriften for akvatiske dyr og videreføre dem samlet. Bestemmelsene er viktig for å hindre at smitte spres med avlsmaterialer.

I tillegg foreslår vi å videreføre dagens § 29 andre ledd i omsetnings- og sykdomsforskriften for akvatiske dyr og forbudet mot å bruke akvakulturdyr og viltlevende akvatiske dyr som har kliniske tegn til smittsom sykdom, til avl og reproduksjon. Dette er et biosikkerhetstiltak som vi mener det er nødvendig å videreføre for å redusere risikoen for spredning av smittsom sykdom generelt, ikke bare de listeførte sykdommene. Hjemmelen for et slikt forbud er ny dyrehelseforordning art. 269, jf. art. 10.

§ 11 Opprettelse av restriksjonssoner – kategori F-sykdom

Bestemmelsen er tilsvarende omsetnings- og sykdomsforskriften for akvatiske dyr § 40 og § 47, og er en videreføring av disse bestemmelsen og dagens liste 3-sykdommer som nå har fått endret kategori til F-sykdommer. Av hensyn til rask og effektiv smittespredning, anser vi det nødvendig å sikre at myndigheten til å opprette kontrollområdeforskrifter er delegert til Mattilsynet. Slik delegasjon er hjemlet i delegasjonsvedtak 5. mai 2004 nr. 884, jf. hjemmelsfeltet til forskriften. Kontrollområde betegnes i nytt regelverk som restriksjonssone. Tilsvarende hjemmel for sykdommer kategorisert som kun E vil være å finne i § 8 og i Matloven og konkretiseres derfor ikke nærmere her.

Ny bestemmelse tilsvarer dagens system med kontrollområde bestående av bekjempelsessone og overvåkingssone. I § 11 har vi valgt å gjengi de viktigste temaene som en restriksjonssone kan regulere. Listen er ikke uttømmende.

§ 12 Fjerning, slaktning, avliving og destruering – kategori F-sykdom

Paragraf 12 er en videreføring av omsetnings- og sykdomsforskriften for akvatiske dyr § 41.

§ 13 Brakklegging – kategori F-sykdom

Paragraf 13 er en videreføring av omsetnings- og sykdomsforskriften for akvatiske dyr § 42.

§ 14 Nasjonale restriksjoner på flytting mv. av viltlevende akvatiske dyr

Paragraf 14 er en videreføring av omsetnings- og sykdomsforskriften for akvatiske dyr § 44. Kravene i §§ 14 og 15 er generelle biosikkerhetstiltak som vi mener det er nødvendig å videreføre for å redusere risikoen for spredning av sykdom. Hjemmelen for et slikt forbud er ny dyrehelseforordning art. 269, jf. art. 10.

Vi foreslår å ta inn bestemmelsene i dyrehelseforskriften, men ettersom bestemmelsene er generelle overfor viltlevende akvatiske dyr kan en alternativ plassering være i forskriften som gjennomfører i norsk rett utfyllende forordninger til del IV i dyrehelseforordningen.

§ 15 Tørking og desinfeksjon av fiskeutstyr, båter og andre gjenstander

Paragraf 15 er en videreføring av omsetnings- og sykdomsforskriften for akvatiske dyr § 45. Kravene i §§ 14 og 15 er generelle biosikkerhetstiltak som vi mener det er nødvendig å videreføre for å redusere risikoen for spredning av sykdom. Hjemmelen for et slikt forbud er ny dyrehelseforordning art. 269, jf. art. 10.

Vi foreslår å ta inn bestemmelsene i dyrehelseforskriften, men ettersom bestemmelsene er generelle overfor viltlevende akvatiske dyr kan en alternativ plassering være i forskriften som gjennomfører i norsk rett utfyllende forordninger til del IV i dyrehelseforordningen.

§ 16 Behandling eller avlaving mv. ved påvisning av kategori F-sykdom hos viltlevende akvatiske dyr

Omsetnings- og sykdomsforskriften for akvatiske dyr § 48 er hjemmel for å fatte enkeltvedtak knyttet til behandling og avlaving mv. Vi mener det er behov for å videreføre § 48 for nasjonalt listede sykdommer i kategori F. For C-sykdommer i områder med sykdomsfri status eller godkjent utryddelsesprogram, er hjemmelen i dyrehelseforordning art. 82. For kategori A-sykdommer hos ville dyr er hjemmelen art. 70 i dyrehelseforordning.

Bestemmelser om landdyr reptiler, amfibier og sjøpattedyr

I forbindelse med gjennomføringen av ny dyrehelseforordning (forordning (EU) 2016/429) og utfyllende rettsakter i norsk rett, er forskrift 19. desember 2014 nr. 1841 om varsel og melding om sjukdom hos dyr og forskrift 27. juni 2002 nr. 732 om tiltak mot sjukdommer og zoonotiske agens hos dyr (her omtalt som dagens dyrehelseforskrift) gjennomgått. En rekke av bestemmelsene i disse forskriftene blir erstattet av nytt regelverk. Bestemmelser om nasjonalt listede sykdommer, biosikkerhet og særskilte melderutiner for veterinærer og laboratorier videreføres ved at de tas inn i ny dyrehelseforskrift. Bestemmelsene er justert og tilpasset nytt regelverk. En rekke andre bestemmelser fra dagens dyrehelseforskrift vil videreføres som utfyllende nasjonale bestemmelser i den reviderte landdyrforflytningsforskriften, som vil sendes på høring om kort tid. Bestemmelsene om vaksiner vil midlertidig videreføres i revidert dyresykdomsbekjempelsesforskrift, som også vil sendes ut på høring i løpet av den neste tiden. Resultatet blir at begge forskriftene foreslås opphevet for fastlands Norge.

Samtidig foreslås det å flytte en rekke av biosikkerhetsbestemmelsene fra forskrift 6. april 2009 nr. 416 om birøkt til den nye dyrehelseforskriften. Noen bestemmelser om krav til flytting av bier internt i Norge flyttes til den reviderte landdyrforflytningsforskriften. Opphevelse av birøktforskriften vil omtales i høring 2 av landdyrsporbarhetsforskriften.

For å synliggjøre hvor de enkelte bestemmelsene videreføres i den nye dyrehelseforskriften, har vi benyttet fotnoter for regler knyttet til landdyr i forskriftsutkastet som høres, istedenfor lovspeil. Fotnotene vil fjernes før forskriften sendes til kunngjøring i Lovtidend.

Nærmere om forslag til enkeltbestemmelser for landdyr reptiler, amfibier og sjøpattedyr

Kapittel IV. Utfyllende nasjonale bestemmelser for landdyr, reptiler, amfibier og sjøpattedyr – listeføring og meldeplikt

Listeføringsbestemmelsen og meldepliktsbestemmelsene plasseres i Kapittel IV. Utfyllende nasjonale bestemmelser for landdyr, reptiler, amfibier og sjøpattedyr – listeføring og meldeplikt.

Hjemmelen til å vedta ytterligere eller strengere nasjonale tiltak mht. melding i landet går frem av dyrehelseforordningens artikkel 269. Hjemmelen til å treffe nasjonale tiltak for å bekjempe listeførte og ikke-listeførte sykdommer går frem av artiklene 170 og 171 i dyrehelseforordningen. For sykdommer som ikke er listeført i dyrehelseforordningen, er det også et vilkår at sykdommen utgjør en vesentlig risiko for helsen til holdte landdyr i landet. Dette er tatt hensyn til under utviklingen av den nye nasjonale sykdomslisten.

§ 17 Gjennomføring av ny nasjonal sykdomsliste for landdyr, reptiler, amfibier og sjøpattedyr i ny dyrehelseforskrift

Dagens forskrift 19. desember 2014 nr. 1841 om varsel og melding om sjukdom hos dyr inneholder en kategorisering av sykdommer hos pattedyr, herunder sjøpattedyr, fugler, reptiler, amfibier, bier og humler. «Sjukdom hos dyr» i dagens forskrift omfatter smittestoffer, inkludert antibiotikaresistente bakterier, eller andre agens som kan føre til svekket helsetilstand for dyr eller mennesker. Forskriften kategoriserer sykdommene som A-, B- og C-sykdommer, og inneholder

varslings- og meldeplikter for veterinærer og laboratorier knyttet til sykdommens kategori. Forskrift 27. juni 2002 nr. 732 om tiltak mot sykdommer og zoonotiske agens hos dyr inneholder bekjempelsesregler og knytter disse til kategoriseringen i overnevnte forskrift, med strengest bekjempelse for høyest kategori.

Norge har lenge praktisert en kategorisering i sin nasjonale liste for sykdommer hos pattedyr, herunder sjøpattedyr, fugler, reptiler, amfibier, bier og humler:

- A-sykdommer: Umiddelbar varslings. Pålegg av restriksjoner, umiddelbar og obligatorisk utryddelse
- B-sykdommer: Umiddelbar varslings. Pålegg av restriksjoner
- C-sykdommer: Melding*. Syke dyr skal ikke flyttes ut av besetningen

*Laboratorier skal melde innen 24 timer når det gjelder påvisning av sykdom. Ved antibiotika resistente bakterier skal laboratorier melde skriftlig innen 7 dager. Veterinærer skal melde skriftlig innen 7 dager. De skal også melde funn gjort for prøver sendt til utenlandske laboratorier

Dyrehelseforordningen åpner for at listeførte landdyrsykdommer og ikke-listeførte sykdommer hos landdyr kan forvaltes strengere internt i landet innenfor visse rammer. Det gis også rom for ytterligere nasjonale tiltak på visse områder. En forutsetning for å bruke dette handlingsrommet er at de nasjonale tiltakene ikke er handelshindrende.

Mattilsynet har i samhandling med kunnskapsinstitusjonene (Veterinærinstituttet og NMBU) og næringen utarbeidet et forslag til en ny nasjonal sykdomsliste³ hos pattedyr, herunder sjøpattedyr, fugler, reptiler, amfibier, bier og humler. Dette er arter som er dekket av definisjonen av landdyr i den nye dyrehelseforordningen, samt reptiler, amfibier og sjøpattedyr som faller inn under forordningens definisjon av «andre dyr».

Forslag til ny nasjonal sykdomsliste baserer seg på sykdomslisten i EUs nye dyrehelseforordning og kategoriseringen i forordning (EU) 2018/1882. Mattilsynet foreslår å beholde en inndeling av den nasjonale listen i tre grupper når det gjelder forvaltning, med samme utgangspunktet som i dag. For å unngå forvirring rundt bokstavkoder foreslås det å kalle de tre gruppene for nasjonal liste 1, liste 2 og liste 3. Bakgrunnen for dette er at denne inndelingen har fungert godt og at den er gjenkjennelig for alle som må forholde seg til de nasjonale listene. Dette vil gjøre veiledningsarbeidet enklere. Listen reflekterer hvordan forvaltningen av sykdommene i Norge vil være og medføre krav til melding om sykdommen.

A-sykdommer på EUs liste skal utryddes umiddelbart og står på nasjonal liste 1. B-sykdommer på EUs liste er pålagt obligatorisk utryddelse. De står også på nasjonal liste 1, foruten tuberkulose. For alle kategorier C-sykdommer på EUs liste hvor Norge har fristatus, må utbrudd bekjempes. Pseudorabies (Aujeszky's disease) hos svin er derfor satt på nasjonal liste 1. Norge har ennå ikke fristatus for BVD og blåtunge, men Mattilsynet tar sikte på å søke om fristatus så snart som mulig.

---

³ Grunntankene gruppen som jobbet med ny nasjonal sykdomsliste gikk etter er følgende:

Liste 1 sykdommer:

Sykdommer som skal varsles umiddelbart og som krever umiddelbar eller obligatorisk utryddelse. Liste 1 tar utgangspunktet i dagens A-sykdommer. I varslingsforskriften står det at veterinærer og laboratorier skal umiddelbart varsle Mattilsynet muntlig dersom de påviser eller får grunn til mistanke om A- og B-sykdommer hos dyr.

Liste 2 sykdommer:

Sykdommer som skal varsles umiddelbart og hvor det pålegges restriksjoner. Liste 2 tar utgangspunktet i dagens B-sykdommer. I varslingsforskriften står det at veterinærer og laboratorier skal umiddelbart varsle Mattilsynet muntlig dersom de påviser eller får grunn til mistanke om A- og B-sykdommer hos dyr. Tiltakene mot dagens B-sykdommer er forskjellige. Gjennomgående er pålegging av restriksjoner. Tiltak for å få hevet restriksjonene er alt fra total sanering, uttak av smittede dyr, medisinsk behandling og/eller testing. I utgangspunktet skal husdyreier selv koste tiltakene, men i tilfeller hvor Mattilsynet fatter vedtak, utløses krav om erstatning. Næringen er opptatt av forutsigbarhet i forhold til forvaltningsmessig håndtering av disse sykdommene og har ønsket at det på forhånd skal være bestemt hvilke forvaltningsmessige tiltak som skal gjennomføres for hver enkelt listeført sykdom. Mattilsynet ser det derimot ikke som formålstjenlig å bestemme forvaltningen av alle sykdommer på Liste 2 på forhånd. For å legge opp til en god forvaltning ved utbrudd av en Liste 2 sykdom, som aldri har forekommet eller forekommet for mange år siden, bør vi først vite mer om utbredelsen, patogenitet, virulens og hvor stort produksjonstap sykdommen medfører. Ved å pålegge restriksjoner vil myndigheter, kunnskapsinstitusjoner og næring i fellesskap kunne utrede disse forholdene og finne frem til gode løsninger. Det viktigste er å sikre hjemler som kan brukes der tiltak bør gjennomføres.

Liste 3 sykdommer:

Sykdommer som skal meldes og hvor syke dyr ikke skal bringes i kontakt med dyr fra andre besetninger. Liste 3 sykdommer er også sykdommer det er viktig for Mattilsynet å ha oversikt over.]

Blåtunge hos storfe, småfe og ville drøvtyggere er satt på nasjonal liste 1, mens BVD er satt på nasjonal liste 2.

Sykdommer på nasjonal liste 2 fordeler seg som følger i forhold til EUs listeførte sykdommer og sykdommer som ikke er listeført i EU for nevnte landdyr, reptiler, amfibier og sjøpattedyr:

- Kategori B sykdommer Tuberkulose
- Kategori C sykdommer BVD, Ekinokokkose, Leukose, IBR/IPV
- Kategori D sykdommer 14 sykdommer
- Kategori E sykdommer 6 sykdommer
- Ikke-listeførte sykdommer 35 sykdommer

Alle sykdommene som foreslås på nasjonal liste 3 er ikke-listeførte sykdommer i EU. Det er to unntak, flaggermusrabies og *Batrachochytrium salamandrivorans* (Bsal) hos salamander. Flaggermusrabies er en kategori E sykdom i EU og skal rapporteres raskest mulig. Mattilsynet ser ikke noe problem å sette flaggermus rabies på nasjonal liste 3. En diagnose av denne sykdommen vil komme fra Veterinærinstituttet til Mattilsynet. Det andre unntaket, Bsal, er satt i kategori D på EUs liste.

Den nasjonale sykdomslisten foreslås som tillegg til sykdomskategoriseringen i forordning (EU) 2018/1882. Den nasjonale sykdomslisten har virkning for nasjonal meldeplikt og strengere nasjonal håndtering av sykdom. Listen foreslås gjennomført i dyrehelseforskriftens § 16, med selve listen i forskriftens vedlegg 1 «Vedlegg - Nasjonal liste for sykdommer hos landdyr, reptiler og amfibier og sjøpattedyr».

For nærmere forklaring om plasseringen av de enkelte sykdommene i den nasjonale sykdomslisten se vedlegget til høringsbrevet som heter «Ny sykdomsliste»⁴. Vær oppmerksom på at kommentarer i lyseblått i tabellen vil fjernes ved fastsettelse.

§ 18 Meldeplikt for sykdommer hos landdyr, reptiler, amfibier og sjøpattedyr

Plikten for driftsansvarlige og andre til å melde ifra til Mattilsynet ved mistanke eller påvisning av de EU-listeførte sykdommene må samsvare med fristene⁵ Mattilsynet får gjennom forordning (EU) 2020/2002. Noen av landdyrsykdommene som forordning (EU) 2020/2002 krever rask melding om er derimot bare listeført i EU som D-sykdommer, f.eks. miltbrann og ebola. Disse er satt på nasjonal liste for sykdommer hos landdyr, liste 1 og liste 2 (se nærmere under kommentarer om meldeplikt landdyr mv. over). For landdyr samsvarer listen i forordning (EU) 2020/2002 i stor grad med nasjonal liste 1- eller 2-sykdommer, foruten⁶ Bsal⁷ som er satt på nasjonal liste 3.

Matloven § 6 annet ledd inneholder allerede en plikt for enhver å varsle Mattilsynet umiddelbart ved grunn til mistanke om smittsom dyresykdom som kan gi vesentlige samfunnsmessige konsekvenser. Plikten gjelder for alle og gjelder derfor f.eks. for virksomheter, driftsansvarlige og kjæledyreiere. Da matloven ble vedtatt var smittsom dyresykdom som kan gi vesentlige samfunnsmessige konsekvenser forstått som sykdommer bl.a. angitt som A- og B-sykdommer i forskrift 19. desember 2014 nr. 1841 om varsel og melding om sykdom hos dyr, dvs. de alvorligste sykdommene hos dyr som lever på land og sjøpattedyr. Når det nye regelverket trer i kraft og kategoriseringssystemet endres, vil varslingsplikten for landdyrsykdommer, heretter omtalt som meldeplikt pga. begrepsbruken i dyrehelseforordningen-

Det foreslås en egen bestemmelse om meldeplikt ved grunn til mistanke om forekomst eller påvisning av nasjonal liste 1- eller 2-sykdommer⁸ eller Bsal hos landdyr, reptiler, amfibier og sjøpattedyr i ny dyrehelseforskrift § 18. Meldeplikten vil gjelde for alle, dvs. for driftsansvarlige og både fysiske og juridiske personer. Mattilsynet må umiddelbart kontaktes.

⁴ IBR/IPV for kamelider og hjortedyr er uteglemt i liste 2 i dokumentet fra januar, men tilføyet i forskriftens vedlegg ved at IBR/IPV er flyttet fra listen for storfe og over til listen over flere arter.

⁵ Fristene er knyttet til de enkelte sykdommene i vedlegget til forordning (EU) 2020/2002.

⁶ Ekstra rask melding om *Varroa* er foreløpig ikke relevant i Norge etter forordning (EU) 2020/2002 siden Norge ikke har fristatus for sykdommen.

⁷ Bsal finnes hos reptiler som defineres som «andre dyr» og ikke «landdyr». Av denne grunnen er det også valgt å vise til andre dyr som lever på land i tillegg til landdyr.

⁸ Dette vil f.eks. bety at meldeplikten i matloven vil fortsatt gjelde ved mistanke om ebola og miltbrann, selv om EU har kategorisert dem som kategori D-sykdommer.

For sykdommer på nasjonal liste 3 unntatt Bsal foreslås ny dyrehelseforskrift § 18 som forplikter enhver å melde ifra til Mattilsynet så snart som praktisk mulig. Meldeplikten gjøres ikke gjeldende for mistanke om eller påvisning av varroainfeksjon i «region C» og trakémiddinfeksjon i «sone B1», jf. vedlegg til kommende landdyrforflytningsforskriften, dvs. der sykdommene er endemiske.

Det kan også være viktig at driftsansvarlige tar kontakt med veterinær ved andre forhold der konkrete sykdommer ikke mistenkes. I ny dyrehelseforskrift § 18 tredje ledd får driftsansvarlige plikt til å ta kontakt med veterinær⁹ så snart som praktisk mulig ved unormal dødelighet, andre tegn på alvorlig sykdom eller vesentlig redusert produksjonstakt av ukjent årsak hos landdyr, reptiler, amfibier og sjøpattedyr, med henblikk på ytterligere undersøkelser.

Plikten til å melde ifra til veterinær ved unormal dødelighet og andre tegn på alvorlig sykdom hos villlevende landdyr m.m. gjøres også gjeldende for alle fysiske og juridiske personer i ny dyrehelseforskrift § 18 fjerde ledd.

Kjæledyrholdere vil som hovedregel oppsøke veterinær når kjæledyr blir syke. Mattilsynet vil få melding om sykdommer hos kjæledyr via veterinærer og laboratorier pga. meldeplikten i dyrehelseforskrift kapittel VII, se under. Det presiseres derfor i § 18 siste ledd at kjæledyrholdere ikke har meldeplikt for sykdom som allerede er meldt til veterinær.

For nærmere informasjon om meldeplikt for veterinærer og laboratorier, se under.

[§ 19 og § 20 Meldeplikt som ledd i overvåkingen av TSE og brucellose](#)

Etter ny dyrehelseforordning artikkel 18 (1)(c) skal myndighetene sikre at driftsansvarlige og andre relevante personer melder til en veterinær om unormal dødelighet og andre tegn på alvorlig sykdom eller vesentlig redusert produksjonstakt av ukjent årsak med henblikk på ytterligere undersøkelser. Myndighetene kan bestemme om meldingen i stedet sendes til Mattilsynet, se dyrehelseforordning artikkel 18(2). Det anses derfor som fornuftig å videreføre plikten i dagens dyrehelseforskrift § 18 jf. vedlegg IV, til å melde ifra til Mattilsynet om abort hos storfe. Dette gjøres i ny dyrehelseforskrift som § 19.

TSE-sykdommene står på nasjonal liste 2. Meldeplikten for TSE-symptomer i dagens dyrehelseforskrift §18 jf. vedlegg IV bokstav a) punkt 1 er overflødig og fjernes, da tilfellet allerede dekkes av ny dyrehelseforskrift § 18. Resten av dagens § 18 og vedlegg IV, som gjelder meldeplikt pga. overvåkingen av TSE, er satt sammen i ny dyrehelseforskrift § 20.

Kapittel V. Utfyllende nasjonale bestemmelser – ytterligere tiltak for sykdommer hos landdyr, reptiler, amfibier og sjøpattedyr

Bestemmelser som gjelder tilleggstiltak for sykdommer hos landdyr, reptiler, amfibier og sjøpattedyr er samlet i nytt kapittel. Hjemlene i dyrehelseforordningen er de samme som for kapittel IV.

[§ 21 og § 22 Stillstandsplikt](#)

Forordning (EU) 2020/687 artikkel 5 gir driftsansvarlige en plikt til å fryse situasjonen (stillstandsplikten) ved mistanke om eller tilfeller av sykdommer kategorisert som A-sykdommer, se nærmere omtale i vedlegg om landdyr i høringen om ny dyresykdomsbekjempelsesforskrift [Forslag til ny felles forskrift om forebygging og bekjempelse av smittsomme dyresykdommer \(dyresykdomsbekjempelsesforskriften\) | Mattilsynet](#)

Dette erstatter en nesten tilsvarende plikt i forskrift 27. juni 2002 nr. 732 om tiltak mot sjukdommer og zoonotiske agens hos dyr (dagens dyrehelseforskrift) § 27 første ledd ved mistanke om eller tilfelle av A-sjukdom hos landdyr, reptiler, amfibier og sjøpattedyr.

For B-sykdommer og C-sykdommer der det foreligger fristatus eller et utryddelsesprogram krever dyrehelseforordningen (hvv. artikkelene 72 og 76) at myndighetene sikrer at driftsansvarlige og andre

---

⁹ Mattilsynet velger ikke å benytte åpningen i dyrehelseforordning artikkel 18(2) for å kreve at driftsansvarlige skal gi informasjon om unormal dødelighet og andre tegn m.m. direkte til Mattilsynet. Veterinærene vil kunne vurdere behovet for å informere Mattilsynet.

relevante berørte fysiske og juridiske personer treffer tiltak for sykdomsbekjempelse for å forhindre spredning av nevnte listeførte sykdom fra rammede dyr, anlegg og andre steder som de har ansvar for, til andre dyr som ikke er rammet, eller til mennesker. Det foreslås derfor en utfyllende nasjonal bestemmelse i ny dyrehelseforskrift § 21 for å gi driftsansvarlige en plikt til å fryse situasjonen ved mistanke om en kategori B-sykdom hos landdyr, reptiler, amfibier og sjøpattedyr inntil annet er bestemt. Likeledes ved mistanke om en C-sykdom der Norge har fristatus eller myndighetene har valgt et utryddelsesprogram for slike dyr. For landdyr, reptiler, amfibier og sjøpattedyr vil denne bestemmelsen i stor grad erstatte stillstandsplikten i dagens dyrehelseforskrift § 28 første ledd. For enkelthetsskyld, vises det til at stillstandsplikten gjelder for sykdommer på nasjonal liste 1 og 2¹⁰.

Fordi dyrehelseforordning artikkel 170 og 171 åpner for nasjonale tiltak for sykdomsbekjempelse og forflytning av landdyr og avlsmateriale fra dem for å kontrollere listeførte og ikke-listeførte sykdommer gjøres plikten til å fryse situasjonen også gjeldende for C-sykdommer som finnes hos landdyr der det *ikke* foreligger et utryddelsesprogram og andre sykdommer norske myndigheter har valgt å listeføre i vedlegg 1 nasjonal liste 1 og 2. Det samme gjelder for sykdommer som EU har valgt å ha i en lavere kategori eller valgt ikke å listeføre, men som norske myndigheter foreslår står på nasjonal liste 1 og 2.

Dyrehelseforordning artiklene 170 og 171 omfatter ikke «andre dyr», dvs. de som hverken er definert som landdyr eller akvatiske dyr. Men forflytning av slike «andre dyr» er utelukkende regulert der dyrene, deres avlsmaterialer eller produktene fra dem utgjør en risiko for folkehelsen eller dyrehelsen i Unionen. EU har ikke ønsket å regulere disse «andre dyrene» i stor grad. Mattilsynet mener at det derfor også er et handlingsrom for å innføre nasjonale tiltak for sykdomsbekjempelse og forflytning av «andre dyr», avlsmateriale og produkter fra «andre dyr», dvs. de som hverken er definert som landdyr eller akvatiske dyr. Stillstandsplikten i ny dyrehelseforskrift § 21 foreslås derfor også for reptiler, amfibier og sjøpattedyr etter mal fra dagens dyrehelseforskrift.

Stillstandsplikten i ny dyrehelseforskrift § 21 er rettet mot driftsansvarlige. Der andre personer mistenker en sykdom, f.eks. kjæledyreiere, vil Mattilsynet kunne fatte enkeltvedtak med forbud mot flytting av dyr og avlsmaterialer ved behov, med hjemmel i nevnte bestemmelser i dyrehelseforordning (artiklene 72, 76, 170 og 171). Det hviler uansett en plikt i matloven § 19 første ledd om at alle «skal utvise nødvendig aktsomhet, slik at det ikke oppstår fare for utvikling eller spredning av smittsom dyresykdom». Som nevnt over vil dette forstås som sykdommer kategorisert i EU som A- og B-sykdommer og nasjonal liste 1 og 2-sykdommer. For de alvorligste sykdommene er det også et forbud mot omsetning, flytting og utsetting av levende dyr i matloven § 19 annet ledd.

Essensen i dagens plikt til å påse at landdyr, reptiler, amfibier og sjøpattedyr med kliniske tegn på dagens C-sykdommer ikke bringes i kontakt med dyr fra andre besetninger inntil annet er bestemt i dagens dyrehelseforskrift § 29 videreføres i ny dyrehelseforskrift § 22, men da for sykdommer som står på nasjonal liste 3. Bestemmelsen rettes nå mot driftsansvarlige og plikten til å holde dyrene vekk fra dyr fra andre besetninger rettes til dyr fra andre anlegg. Bestemmelsen vil ikke medføre en plikt for kjæledyreiere. Mattilsynet vil kunne fatte vedtak mot kjæledyreiere når veterinæren påviser og melder ifra om en nasjonal liste 3-sykdom.

Begrensningen i ny dyrehelseforskrift § 22 vil ikke gjelder for flytting av honningbier innenfor soner/områder der varroa- eller trakémidd er endemisk og der en ikke har ambisjoner om å utrydde sykdommene. Dette dekker essensen i birøktforskrift § 12.

[§ 23 og § 24 Bekjempelse av sykdom i Norge](#)

Som nevnt over har norske myndigheter anledning til å lage nasjonale tiltak for å bekjempe alle landdyrsykdommer og begrense forflytninger av landdyr og avlsmaterialer i Norge, jf. dyrehelseforordning artiklene 170 og artikkel 171. Det anses også å være et handlingsrom for bekjempelse av ikke-listeførte sykdommer hos ville landdyr internt i Norge og forflytning av animalske produkter fra landdyr. Hjemmel for disse tiltakene foreslås i ny dyrehelseforskrift § 23.

---

¹⁰ Dette innebærer en dobbeltregulering for sykdommer som er både kategorisert som A-sykdommer i EU og nasjonal liste 1 i Norge.

Bestemmelsen erstatter dagens dyrehelseforskrift § 27 annet ledd, § 28 annet og tredje ledd, § 29 annet ledd og § 30.

Både dyrehelseforordning artikkel 170 og 171 inneholder krav om at de nasjonale tiltakene ikke går ut over det som er hensiktsmessig og nødvendig for å bekjempe sykdommen og ikke hindrer forflytningen av dyr og produkter mellom EØS-statene. For de listeførte sykdommene må de nasjonale tiltakene ta hensyn til reglene om forflytning av landdyr og avlsmateriale fastsatt i dyrehelseforordningens kapittel 3 til 5, og ikke være i strid med disse reglene. Ny dyrehelseforskrift § 23 viser til begrensningene i begge artiklene.

Den nasjonale håndteringen av sykdommer medfører behov for en tydelig hjemmel for Mattilsynet for å opprette soner underlagt spesielle tiltak som ledd i å forebygge, begrense eller utrydde sykdommer der dette ikke er særlig regulert i ny dyrehelseforordning. Det foreslås derfor en hjemmel der Mattilsynet gis myndighet for å vedta soneforskrifter i ny dyrehelseforskrift § 24. Dette er en videreføring av dagens dyrehelseforskrift § 31, men «bekjempelse» er byttet ut med «å forebygge, begrense eller utrydde» for å kunne omfatte forskrifter som forebygger/begrenser spredning fra soner der en sykdom er endemisk f.eks. varroa-/trakemidd¹¹. Samtidig presiseres det at forskriftsmyndigheten omfatter fastsetting av tiltak i sonene, noe som er i samsvar med dagens praksis. Delegasjonen av forskriftsmyndigheten bør omfatte soneforskrifter uavhengig om tiltaket er nasjonal eller EØS-basert.

§ 25 Prøvetaking og undersøkelser

Dagens dyrehelseforskrift § 16 annet, tredje og femte ledd, med regler om prøvetaking og undersøkelser, videreføres i ny dyrehelseforskrift § 25. Henvisningen til A- og B-sykdommer endres til nasjonal liste 1- og liste 2- sykdommer. «Dyreholderen» endres også til «driftsansvarlige og kjæledyrholdere». Kjæledyrholder er i dyrehelseforordningen definert som «*en fysisk person, som også kan være en kjæledyreier som holder et kjæledyr*».

Både første og fjerde ledd i dagens dyrehelseforskrift § 16 oppheves da bestemmelsene dekkes av kontrollforordning (EU) 2017/625 artikkel 15, sammenholdt med muligheten for å delegere oppgaver i dyrehelseforordning artikkel 14. Tittelen på § 25 endres derfor til «Prøvetaking og undersøkelser» da reglene om inspeksjon er fjernet. Det er i nytt første ledd presisert at prøvene er tatt av dyr, før, gjødsel m.m., da dette fremgikk tidligere av første ledd.

§ 26 Beordring

Dyrehelseforordning artikkel 14 åpner for at Mattilsynet kan delegere visse oppgaver til andre veterinærer enn offentlige veterinærer, bl.a. aktiviteter knyttet til tiltakene for sykdomsbekjempelse ved utbrudd av en sykdom. En slik delegasjon vil måtte opprettes iht. krav i kontrollforordningen.

Dagens dyrehelseforskrift § 27 siste ledd innebærer at Mattilsynet kan pålegge enhver veterinær i embetsområdet å gjennomføre de tiltak og utføre de oppgaver det finner nødvendig for å bekjempe dagens A-sykdom. Det er gunstig å beholde den klare beordringshjemmelen i tilfellet Mattilsynet trenger å delegere myndighet under et sykdomsutbrudd. Bestemmelsen flyttes til ny dyrehelseforskrift § 26 og oppdateres slik at det vises til «det geografiske området til Mattilsynets region», i stedet for «embetsområdet», og en henvisning til nasjonal liste 1 sykdommer, i stedet for dagens A-sykdommer. Som nevnt tidligere omfatter nasjonal liste 1 sykdommer de som står på dagens liste over A-sykdommer.

Beordringsmuligheten i dyrehelseforskrift § 27 ble fastsatt i 2002. Samtidig har dyrehelsepersonelloven § 27 en bestemmelse om beordring av praktiserende dyrehelsepersonell i alvorlige krisesituasjoner. Forarbeidene til bestemmelsen i dyrehelsepersonelloven viser til at det hovedsakelig er tenkt på «*krisetilfeller der kapasiteten i det offentlige veterinærvesenet ikke strekker til for å få kontroll med situasjonen*». Det gis eksempler på utbrudd av munn- og klauvsjuka, svinepest eller andre eksotiske sykdommer som trenger øyeblikkelig og intensiv offentlig innsats for å redde store samfunnsverdier. Det presiseres at det «*ut fra tungtveiende samfunnshensyn kan det også være aktuelt å beordre privat dyrehelsepersonell til å utføre også mer rutinemessige oppdrag, som f.eks. prøvetaking i forbindelse med omfattende overvåknings-*

¹¹ Birøktforskriften § 12 kan sies å være en soneforskrift.

og kontrollprogrammer, revisjonskontroller eller andre offentlige oppgaver når det offentlige apparatet i perioder mangler tilstrekkelig kapasitet». Forarbeidene sier at beordring til prøvetaking og lignende vil være aktuelt både for veterinærer og fiskehelsebiologer. Dagens § 27 er hjemlet i matloven § 19. Selv om dyrehelsepersonelloven § 27 ikke inneholder en forskriftshjemmel, bør det kunne fastsettes forskrifter med hjemmel i den på lik linje med at beordring av enkelte veterinærer kan gjøres med hjemmel i bestemmelsen. Videreføringen av dagens dyrehelseforskrift § 27 siste ledd tydeliggjør at Mattilsynet kan beordre veterinærer i området som er berørt av utbruddet. En eventuell beordring av dyrehelsepersonell ellers og dyrehelsepersonell fra områder som ikke er direkte berørt av utbruddet, vil gjøres med hjemmel direkte i dyrehelsepersonelloven og ikke forskriftsbestemmelsen.

Kapittel VI. Utfyllende nasjonale bestemmelser - generelle forebyggende tiltak i anlegg der landdyr, reptiler, amfibier og sjøpattedyr holdes

Dyrehelseforordning artikkel 269 gir myndighetene anledning til å vedta nasjonale regler med ytterligere eller strengere tiltak når det gjelder ansvarsområdene innen dyrehelse, melding innen medlemsstatene, overvåking, registrering/godkjenning, registerføring og registre. Det er også anledning til å vedta ytterligere eller strengere tiltak når det gjelder sporbarhetskravene for holdte landdyr og avlsmateriale. De nasjonale tiltakene skal ikke være i strid med nevnte reglene i dyrehelseforordningen og skal ikke hindre forflytning av dyr og produkter mellom EØS-statene. Ved gjennomgang av eksisterende forskrifter har Mattilsynet funnet en rekke bestemmelser som det er ønskelig å videreføre med hjemmel i nevnte artikkel. I det følgende vises det til utfyllende nasjonale bestemmelser til dyrehelseforordningens artikkel 10 (ansvar for dyrehelse og biosikkerhet), artikkel 11 (kunnskap) og artikkel 25 (dyrehelsebesøk). Bestemmelsene er satt i et nytt kapittel, Kapittel VI.

Ordlyden i bestemmelsene rettes også for å samsvare med ny dyrehelseforordning, inkludert gjennomgående rettelser til bokmål, uten at det har en vesentlig innvirkning på innholdet i bestemmelsene. I tillegg, rettes pliktene mot den driftsansvarlige.

§ 27 Definisjoner til kapittel V

Definisjoner som er nødvendige for kapittel V presiseres i § 27, istedenfor tidligere i forskriften. Dette fordi definisjonene ikke gjelder for vannlevende dyr foruten sjøpattedyr. Definisjonene vil også ha betydning for forståelsen av landdyrforflytningsforskriften. Definisjonene er en videreføring av noen av definisjonene i dagens dyrehelseforskrift og birøktforskrift, justert for å samsvare med begrepene i dyrehelseforordningen. Istedenfor å definere «brukt bikubemateriell» defineres «bikubemateriell». I definisjonen av «dyreansamling» unntas dyrehager, istedenfor dyreparker. Sist nevnte endring er gjort fordi forskrift 5. september 2016 nr. 1035 om dyrevelferd ved fremvisning av dyr har en definisjon av dyrepark. Når det gjelder «anlegg med næringsrettet dyrehold» er det presisert at produksjonstilskuddet eller omsetningen som overstiger grensen for merverdiavgiftsplikt er knyttet til dyrehold. Dette fordi det må tas utgangspunkt i hvilke dyr som finnes på gården når det vurderes om anlegget der dyrene holdes er næringsrettet eller ei. Andre deler av næringen på gården, som for eksempel kornproduksjon eller skogbruk, vil vanligvis ikke påvirke smitterisiko for dyrene og trenger derfor heller ikke tas med i regnestykket.

En rekke dyrearter av landdyr er definert i forordning (EU) 2020/688 som gjennomføres i landdyrforflytningsforskriften. Definisjonene av dyreartene gjøres gjeldende i denne forskriften, og vil derfor også gjelde for de andre kapitlene om landdyr.

§§ 28-31 Håndtering og behandling av syke dyr, hygiene, rutiner for smittevern

Det er ønskelig å videreføre kravene i dagens dyrehelseforskrift §§ 4-6 og § 8 for å opprettholde den gode norske dyrehelsen gjennom tydelige nasjonale krav til håndtering og behandling av syke dyr, hygiene i anlegg, særskilte hygienekrav i næringsretta dyrehold og rutiner for smittevern. Etter en sammenligning av dagens dyrehelseforskrift §§ 4-6 og § 8 med de særskilte kravene til

godkjenning av anlegg, mener vi at det er lite overlapping¹². Kravene videreføres i ny dyrehelseforskrift §§ 28-31¹³.

Definisjonen på «anlegg» i dyrehelseforordningen er vid og det tilføyes unntak fra kravet om tilgjengelig vann for utmark eller lignende steder i ny dyrehelseforskrift § 29 første ledd. Hygienebestemmelser som gjelder honningbier og påbud om oppbevaring av bikuber uten bier og utbygde vokstavler fra dagens forskrift 6. april 2009 nr. 416 om birøkt § 8 første og siste ledd videreføres i ny dyrehelseforskrift § 29 siste ledd. Ordet «anlegg» i ny dyrehelseforskrift § 30 første ledd bokstav b er endret til «[eller] lignende» for ikke å forvirres med dyrehelseforordningens definisjon på anlegg. I § 30 bokstav c er «melkeproduserende besetninger» byttet ut med «melkeproduksjonsanlegg».

§ 32 og § 33 Regler om bisvermer

Det er ønskelig å videreføre dagens regler om tiltak mot sverming fra bigårder og fangst og mottak av bisvermer fra dagens birøktforskrift § 8. Disse videreføres som nasjonale biosikkerhetstiltak i ny dyrehelseforskrift § 32 og § 33.

§ 34 Dyreansamlinger og åpne gårder

Reglene om dyreansamlinger og åpne gårder i dagens dyrehelseforskrift § 10 foreslås videreført i ny dyrehelseforskrift § 34, men rettet for å tydeliggjøre driftsansvarliges plikt. Biosikkerhetsreglene skal hindre både smitte mellom dyr, og mellom dyr og mennesker. Bestemmelsen dekker biosikkerhet, forflytningsregler og sporbarhetskrav, men det anses som mest brukervennlig å beholde de spesielle kravene for dyreansamlinger og åpne gårder samlet av hensyn til brukerne.

§ 35 Krav til registreringspliktige anlegg for oppsamling av dyr

Bestemmelsen om nasjonale oppsamlingssentraler i dagen dyrehelseforskrift § 11 første og annet ledd videreføres i ny dyrehelseforskrift § 35. Bestemmelsen gir mer detaljerte krav til biosikkerhet, inkludert driftsmessige tiltak som vilkår for innførsel av dyr til anlegget. Definisjonen av «nasjonale oppsamlingssentraler» videreføres derimot ikke og bestemmelsen gjelder i stedet for «registreringspliktige anlegg for oppsamling av dyr». Kravet i dagens § 11 annet ledd om at dyrene «*ikke kommer fra ei besetning som er pålagt offentlige restriksjoner på grunn av smittsom sykdom*» endres til krav om at dyrene «*kommer fra et anlegg som ikke er omfattet av offentlige restriksjoner på grunn av en sykdom dyrene er mottakelige for*» uten at dette endrer betydningen. Henvisningen til forskrift 11. august 2015 nr. 958 om omsetning og midlertidig hold av dyr fjernes, da den anses som unødvendig.

§ 36 Kunnskapskurs om dyrehelse

Kravet om at driftsansvarlige og fagpersoner innen dyrefag har tilstrekkelig kunnskap om dyrehelse følger allerede av dyrehelseforordningens artikkel 11. Kurskravet i dagens dyrehelseforskrift § 7 gjelder for dyreholdere i næringsrettet dyrehold. Dette er driftsansvarlige som holder storfe, sau, geit, svin, oppdrettshjort, pelsdyr og fjørfe i anlegg som mottar produksjonstilskudd og/eller har en omsetning som overstiger grensen for å være merverdiavgiftspliktig. I tillegg omfattes driftsansvarlige som holder kameldyr uavhengig av produksjonstilskudd og merverdiavgiftsplikten. Dagens krav om kurs i dyrehelse videreføres i ny dyrehelseforskrift § 36, men uten dagens krav om godkjenning av kurset. Dyrehelseforordningen har intet godkjenningskrav for kurs. Et lignende krav om godkjenning av opplæring ble fjernet fra forskrift 17. juni 2008 nr. 822 om drift av akvakulturanlegg (akvakulturdriftsforskriften) i 2018 og regelverket burde sees i sammenheng. Interesseorganisasjonene for disse artene er svært profesjonelle og vil kunne tilby gode kurs for driftsansvarlige i anlegg med næringsrettet dyrehold. Bestemmelsen om det spesielle kompetansekurset for birøktere i dagens birøktforskrift § 10 flyttes til ny dyrehelseforskrift § 36 annet ledd. Godkjenningen av kompetansekurset for birøktere beholdes fordi gjennomgått kurs utløser rett til å foreta undersøkelser i forbindelse med flytting av bigårder. Kravet i § 36 annet ledd om å kunne dokumentere alder og utdanning er nytt.

¹² Hovedregelen i ny dyrehelseforordning er at anlegg som holder landdyr eller driver med avlsmateriale bare må registreres og at det ikke er nærmere krav til selve anlegget. Visse anlegg, hovedsakelig de som flytter hov- og klovdyr og fjørfe og visse andre dyr til et annet EØS-stat, må godkjennes etter nærmere krav. Disse kravene følges av dyrehelseforordning artikkel 94 og forordning (EU) 2019/2035.

¹³ Videreføringen er mulig pga. åpningen i dyrehelseforordning artikkel 269(1) for ytterligere og strengere tiltak for (a) dyrehelse i henhold til del I kapittel 3 (artikkel 10–17) og (c) overvåking i henhold til del II kapittel 2 (artikkel 24–30). Mattilsynet mener at bestemmelsene hverken er i strid med de nevnte artiklene eller hindrer forflytning av dyr og produkter mellom medlemsstatene.

Kapittel VII. Utfyllende nasjonale bestemmelser - veterinærers og laboratoriers plikter i forbindelse med melding om sykdommer hos landdyr, reptiler, amfibier og sjøpattedyr

Dagens regelverk har allerede en meldeplikt for veterinærer og laboratorier i dagens forskrift 19. desember 2014 nr. 1841 om varsel og melding om sykdom hos dyr. Denne meldeplikten går lenger enn matloven og dekker flere sykdommer. Forskriften gjelder veterinærers og laboratoriers plikt til å informere Mattilsynet om sykdom hos pattedyr, herunder sjøpattedyr, fugler, reptiler, amfibier, bier og humler, og gir dem plikt til å videresende isolater. Selve meldeplikten, foruten den i dagens varslingsforskrift § 4 annet ledd/ny dyrehelseforskrift § 37 annet ledd, vil følge av den generelle meldeplikten i ny dyrehelseforskrift § 18. Det foreslås at resten av §§ 4-7 i dagens forskrift om varsel og melding om sykdom hos dyr videreføres i nytt kapittel VII Utfyllende nasjonale bestemmelser - veterinærers og laboratoriers plikter i forbindelse med melding om sykdommer hos landdyr, reptiler, amfibier og sjøpattedyr.

§§ 37-41 Veterinærers og laboratoriers plikter i forbindelse med melding om sykdommer

Forslag til §§ 37-41 viderefører nevnte bestemmelser. Det gjøres samtidig noen mindre språklige endringer slik at §§ 37-41 samsvarer med ny dyrehelseforordningen:

- Det vises til «å gi melding til Mattilsynet» istedenfor «å varsle og gi melding», fordi ny dyrehelseforordning artikkel 18 bruker begrepene «melding» og «å gi melding». Denne endringen er også gjennomgående i forskriften.
- I § 37 er overskriften endret fra «Varsel» til «Hastemelding», igjen for å samsvare med begrepsbruken i ny dyrehelseforordning. Ordlyden i bestemmelsen ellers er også rettet for å bruke «melde ifra», «hastemelding» og «meldeplikten» og for å vise til liste «nasjonal liste 1- og 2-sykdom» istedenfor «A- eller B-sykdom».
- I § 38 endres henvisningen til «C-sykdom» til «nasjonal liste 3-sykdom».
- I § 39 bokstav c endres «dyreholdets identitet» til «stedet dyrene holdes» for å omfatte både anlegg iht. dyrehelseforordningen og steder der kjæledyr holdes.

Videreføring av ny nasjonal sykdomsliste i § 17 og nytt kapittel VII innebærer at forskrift 19. desember 2014 nr. 1841 om varsel og melding om sykdom hos dyr må slutte å gjelde for fastlands Norge.

§ 42 Tiltak, tilsyn og vedtak

Bestemmelsen om tilsyn og vedtak som ble hørt foreslås endret for å synliggjøre at Mattilsynet også gjennomfører mange tiltak¹⁴ iht. forskriften.

Nytt sammenliknet med gjeldende rett/gjeldende prinsipper

Forslag til utfyllende bestemmelser er i hovedsak en videreføring av innholdet i bestemmelser i forskriftene nevnt over. Den største endringen for regelverket for landdyr er trolig ny sykdomsliste. Nærmere informasjon om dette følger av vedlegget til høringsbrevet om Ny sykdomsliste.

Den viktigste endringen for akvatiske dyr er innføringen av en ny sykdomskategori G for nasjonalt listede sykdommer som kun overvåkes. Det er også gjort en materiell endring ved krav om melding til Mattilsynet ved unormal dødelighet. Det gis noe lenger tid til å gjøre relevante undersøkelser ved unormal dødelig før meldeplikten inntreffer.

Tilgrensende regelverk/forvaltningsområder

Det vises til omtalen av tilgrensende regelverk i den opprinnelige høringen av ny dyrehelseforskrift, se lenke tidligere i brevet.

Forskriften er hovedforskriften når det gjelder gjennomføring av ny dyrehelseforordning. Det vil være en rekke andre forskrifter som gjennomfører EØS-rettsakter som er hjemlet i dyrehelseforordningen og som i tillegg vil inneholde flere utfyllende nasjonale bestemmelser, bl.a. landdyrforflytningsforskriften og dyrehelseovervåkningsforskriften. For mer informasjon om forskriftsstrukturen og høring av de andre forskriftene, se temasiden [Nytt regelverk for dyrehelse](#)

¹⁴ F.eks. vil omfatte tiltak i dyrehelseforordningen artiklene 71, 229(1) og 233(1).

[2021 | Mattilsynet](#). Mattilsynet har som målsetning at regelverket for alle dyr skal fremstå som samordnet. Mattilsynet vil derfor etter at høringene er gjennomført foreta en teknisk gjennomgang av alle forskriftene med tanke en enhetlig ordlyd, hva gjelder overskrifter på forskriftene og tittel på de enkelte bestemmelsene, samt plassering av bestemmelsene i foreslåtte forskrifter ihht. den strukturen/oppbyggingen som følger av dyrehelseforordningen med utfyllende forordninger.

Konsekvensutredning

[Om endring av § 3 om stedlig virkeområde til å omfatte Norges økonomiske sone på nasjonalt grunnlag.](#)

Gjeldende regelverk som regulerer akvatiske dyrs helse, som f.eks. akvakulturdriftsforskriften og omsetnings- og sykdomsforskriften for akvatiske dyr, gjelder i Norges økonomiske sone. Endringen av stedlig virkeområde for dyrehelseforskriften innebærer en videreføring av dagens virkeområde for reguleringer av akvatiske dyr. Utvidelsen har ingen betydning for landdyr.

Etablering av oppdrettsanlegg til havs fordrer en nærmere vurdering av EØS-avtalens bestemmelser, jf. EØS-avtalen artikkel 126 som slår fast at EØS-avtalen kommer til anvendelse på «Kongeriket Norges territorium». Det er naturlig at de samme nasjonale kravene til fiskehelse og fiskevelferd gjelder uansett om anlegget er plassert i territorialfarvannet eller økonomisk sone, og vi foreslår derfor at forskriften får nasjonal anvendelse i økonomisk sone.

[Om endring av § 4 annet ledd for å inkludere forordningens bestemmelser om eksport](#)

Det at laboratorier skal samarbeide under samordning av EURL for å sikre at eksport til tredjeland er basert på solide og pålitelige laboratorieanalyser m.m. bør ha ingen administrative og økonomiske konsekvenser, da slikt samarbeid skal allerede sikre laboratorieanalyser m.m. som gjøres for dyr og produkter som flyttes innenfor EØS. Type tester m.m. vil være tilsvarende.

Det at landdyr og akvakulturdyr som eksporteres til tredjeland via en annen EØS-stat må oppfylle grunnleggende krav i dyrehelseforordningen kan medføre ekstra kostnader i forbindelse med eksport av noen dyr. Eksport av landdyr til tredjeland er særlig aktuelt når det gjelder avlssvin og hest. Hesteorganisasjoner har meldt at de ikke ser konsekvenser med denne endringen. Svinenæringen har på forespørsel ikke meldt tilbake nærmere om konsekvensene. Svinenæringen eksporterer avlssvin til tredjeland via EØS-stater relativt ofte. Mattilsynet ser at det i 2020 og hittil i 2021 har vært flere forsendelser fra Norge til tredjeland (transittert gjennom EØS-stater) og at sertifikat er utfyllt i TRACES, dvs. under det gamle regimet. Det tenkes derfor at ny dyrehelseforordning artikkel 129 ikke vil ha store økonomiske og administrative konsekvenser i forbindelse med oppfylling av dyrehelsekrav for utfylling av helsesertifikat.

Slik Mattilsynet ser det vil heller ikke endringen få store økonomiske eller administrative konsekvenser ved eksport av akvatiske dyr. Vi ber om tilbakemeldinger fra høringsinstansene om bestemmelsene om eksport vil få konsekvenser.

[Om kapittel II. Utfyllende nasjonale bestemmelser for akvatiske dyr – listeføring og meldeplikt](#)

Bestemmelsen om nasjonalt listede sykdommer og plikt til å melde til Mattilsynet om grunn til mistanke om og påvisning av alvorlig smittsom sykdom hos akvatiske dyr, er i all hovedsak en videreføring av dagens regler.

Innføring av en egen kategori for nasjonalt listede sykdommer som skal overvåkes, representerer noe nytt. Fastsettelse av en slik bestemmelse medfører i seg selv ingen administrative eller økonomiske konsekvenser. Seinere forskriftsendringer som fører nye sykdommer inn på listen i kategori G, vil imidlertid medføre plikt for driftsansvarlige, laboratorier og andre (enhver) til å melde sykdommen og dermed til å melde flere sykdommer enn de som allerede er listeførte. Sett opp mot nytten av å ha god informasjon og kartlegging av smittsomme sykdommer som kan få alvorlige konsekvenser dersom de spres, mener vi den økte byrden er klart forholdsmessig. Nytteten av at samfunnet får kunnskap på et tidlig tidspunkt om alvorlige sykdommer, kan være betydelig.

Mattilsynet vil også få administrative oppgaver med å motta og systematisere informasjonen. Oppgaver knyttet til overvåking og kontroll med smittsomme sykdommer på dyr er imidlertid sentralt for Mattilsynets tilsynsansvar, og er derfor noe tilsynet må ta høyde for.

Ytterligere vurdering av hvilke konsekvenser det vil få at en sykdom føres på listen, blir gjennomført i forbindelse med høring av at konkrete sykdommer listeføres.

Mattilsynet foreslår at kravene og presiseringene som i dag er tatt inn i forskrifter rettet mot ulike aktører innen fiskeoppdrett til å melde sykdommer til myndighetene, i stor grad videreføres. Meldepliktbestemmelsen medfører ingen administrative og økonomiske konsekvenser utover det tilsvarende bestemmelser har i dag.

Forslaget om at Mattilsynet skal kunne an vise hvordan melding gis er ment å forenkle mottakssystemet av meldinger. Mattilsynet må sikre en meldingsmåte som gjør det enkelt og dermed effektivt å melde fra om sykdom.

[Om kapittel III. Utfyllende nasjonale bestemmelser – tiltak for nasjonalt listede sykdommer hos akvatiske dyr](#)

Bestemmelsene i kap. III er en videreføring av tilsvarende krav for nasjonalt listede sykdommer i dagens omsetnings- og sykdomsforskrift for akvatiske dyr og medfører ingen økonomiske og administrative konsekvenser.

[Om kapittel IV. Utfyllende nasjonale bestemmelser for landdyr, reptiler, amfibier og sjøpattedyr – listeføring og meldeplikt](#)

Den største endringen for regelverket for landdyr er trolig ny sykdomsliste. For nærmere konsekvensutredning om ny sykdomsliste se «Vedlegg - Nasjonal liste for sykdommer hos landdyr, reptiler og amfibier og sjøpattedyr».

Innholdet i ny dyrehelseforordning artikkel 18 er hørt tidligere. Ny dyrehelseforskrift § 17 første ledd har ingen økonomiske og administrative konsekvenser, da den samsvarer med forpliktelsen i matloven. Ellers innebærer bestemmelsen en utvidet meldeplikt for den enkelte, men er en videreføring av plikten veterinærer og laboratorier har etter dagens regelverk. Det ventes likevel ikke at meldeplikten medfører vesentlige økonomiske eller administrative konsekvenser. De fleste sykdommer hos kjæledyr vil som tidligere, meldes av veterinærer og laboratorier. Det er lite trolig at Mattilsynet må håndtere mange flere henvendelser enn tidligere, da eksisterende regelverk og systemer i dag sikrer at veterinærer og laboratorier gir Mattilsynet den nødvendige informasjonen.

Innholdet i resten av bestemmelsene er i stor grad en videreføring av innholdet i dagens regelverk og fører ikke til vesentlige økonomiske og administrative konsekvenser.

[Om kapittel V. Utfyllende nasjonale bestemmelser – ytterligere tiltak for sykdommer hos landdyr, reptiler, amfibier og sjøpattedyr](#)

Innholdet i bestemmelsene er i stor grad en videreføring av innholdet i dagens regelverk og fører ikke til vesentlige økonomiske og administrative konsekvenser.

[Om kapittel VI. Utfyllende nasjonale bestemmelser - generelle forebyggende tiltak i anlegg der landdyr, reptiler, amfibier og sjøpattedyr holdes](#)

Innholdet i bestemmelsene er i stor grad en videreføring av innholdet i dagens regelverk og fører ikke til vesentlige økonomiske og administrative konsekvenser.

[Om kapittel VII. Utfyllende nasjonale bestemmelser - veterinærers og laboratoriers plikter i forbindelse med melding om sykdommer hos landdyr, reptiler, amfibier og sjøpattedyr](#)

Innholdet i bestemmelsene er i stor grad en videreføring av innholdet i dagens regelverk, foruten hoveddelen av meldeplikten som dekkes av ny §18. Endringen fører ikke til vesentlige økonomiske og administrative konsekvenser.

[Om kapittel VIII. Avsluttende bestemmelser](#)

Endringen av § 42 for å tydeliggjøre at Mattilsynet også gjennomfører tiltak fører ikke til noen økonomiske eller administrative konsekvenser. Dette er bare en tydeliggjøring av at Mattilsynet vil kunne gjennomføre tiltak som påkrevet og tillatt etter forskriften, herunder forordningen.

Endringsforskriftene – forskrifter som endres som en følge av ny dyrehelseforskrift

Bestemmelser i omsetnings- og sykdomsforskriften for akvatiske dyr som oppheves

I forbindelse med gjennomføringen av ny dyrehelseforordning og utfyllende rettsakter i norsk rett, er forskrift 17. juni 2008 nr. 819 om omsetning av akvakulturdyr og produkter av akvakulturdyr, forebygging og bekjempelse av smittsomme sykdommer hos akvatiske dyr (omsetnings- og sykdomsforskriften for akvatiske dyr) gjennomgått. De fleste bestemmelser i omsetnings- og sykdomsforskriften for akvatiske dyr blir erstattet av nytt regelverk som for det meste er fullharmonisert. Kravene som følger av omsetnings- og sykdomsforskriften for akvatiske dyr vil derfor måtte oppheves. Noen av bestemmelsene i omsetnings- og sykdomsforskriften for akvatiske dyr omhandler nasjonalt listede sykdommer og foreslås videreført ved at de tas inn i ny dyrehelseforskrift. Ny dyrehelseforordning art. 226 åpner for at enkeltstater kan ha tiltak mot nasjonalt listede sykdommer i tillegg til EU-listede sykdommer. Bestemmelsene er justert og tilpasset nytt regelverk. Bestemmelser som omhandler tiltak ved kategori C-sykdommer hos akvatiske dyr i områder med sykdomsfri status eller godkjent utryddelsesprogram tas inn i dyrehelseovervåkningsforskriften.

Et lovspeil finnes vedlagt høringsbrevet. Lovspeilet viser hvilke bestemmelser som oppheves og hvor innholdet i dagens bestemmelser i omsetnings- og sykdomsforskriften for akvatiske dyr er regulert i ny dyrehelseforordning med utfyllende rettsakter. Vi gjør oppmerksom på at vaksinebestemmelsene i omsetnings- og sykdomsforskriften for akvatiske foreløpig ikke oppheves. Bestemmelsene beholdes med nødvendige justeringer i påvente av nytt felles regelverk om vaksiner fra EU.

Omsetnings- og sykdomsforskriftens kap. 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 oppheves og erstattes av nytt dyrehelseregulverk som gjennomfører ny dyrehelseforordning med utfyllende rettsakter. Se tabell vedlagt som «speiler» hvordan tilsvarende krav er regulert i nytt regelverk.

Bestemmelsene i kap. 3 erstattes av nytt system for kategorisering av sykdommer og områders helsestatus. Kategorisering av sykdommer følger nå av forordning (EU) 2018/1882 gjennomført i dyrehelseforskriften. Bestemmelser om aktuelle kategorier av helsestatus for C-sykdommer følger av ny dyrehelseforordning gjennomført i samme forskrift og forordning (EU) 2020/689 som gjennomføres i dyrehelseovervåkningsforskriften.

Bestemmelsene i kap. 4, 5 og 6 om omsetning og import er fullharmoniserte i regelverket i EØS-samarbeidet og erstattes av ny dyrehelseforordning med utfyllende rettsakter i forordning (EU) 2020/990, forordning (EU) 2020/1260, forordning (EU) 2020/689, forordning (EU) 2020/2235, forordning (EU) 2020/2236, forordning (EU) 2020/692 og forordning (EU) 2021/404.

Bestemmelsen i kap. 7 og § 27 om varsling erstattes av ny nasjonal bestemmelse om meldeplikt for akvatiske dyr i § 7 i høringsforslaget til endring av dyrehelseforskriften.

Kap. 7, 8 og 9 og bestemmelser om tiltak ved sykdom hos akvatiske dyr på liste 1 og 2 erstattes av bestemmelser i ny dyrehelseforordning med utfyllende rettsakter. Tiltak ved sykdom på liste 1 blir erstattet med tiltak ved A-sykdommer som følger av dyresykdomsbekjempelsesforskriften (forordning (EU) 2020/687). Tiltak ved sykdom på liste 2 blir erstattet med tiltak ved C-sykdommer. Ved mistanke og påvisning av C-sykdommer der vi har sykdomsfri status, følger tiltakene av dyresykdomsbekjempelsesforskriften (se forordning (EU) 2020/687 art. 110 og 111). Tiltak ved mistanke eller påvist C-sykdom der hvor vi har godkjent utryddelsesprogram, følger av dyrehelseovervåkningsforskriften som gjennomfører forordning (EU) 2020/689.

Bestemmelsene i kap. 7 og 10 om tiltak ved Koi herpesvirus og sykdom på liste 3 erstattes av nasjonale bestemmelser om tiltak ved E- og F-sykdommer, se forslag til §§ 8 - 13 i vedlagte høringsforslag til endring av dyrehelseforskriften.

Bestemmelsene i kap. 11 erstattes av nasjonale bestemmelser i §§ 14 og 15 i vedlagte høringsforslag til endring av dyrehelseforskriften.

Bestemmelsene i kap. 12 om tiltak ved sykdom på liste 3 erstattes av bestemmelser i §§ 11 og 16 i vedlagte høringsforslag til endring av dyrehelseforskriften.

Vedleggene oppheves og erstattes med nytt regelverk slik det er vist i lovspeilet.

Bestemmelser i andre forskrifter for akvatiske dyr som foreslås endret med denne høringen

Plikt til å melde fra til Mattilsynet om sykdom vil ved fastsettelse av endringene til ny dyrehelseforskrift som nå høres, gå frem av § 7. Det medfører at forskrift 17. juni 2008 nr. 822 om drift av akvakulturanlegg §§ 13 og 14 endres. Akvakulturdriftsforskriftens § 13 tredje ledd oppheves og erstattes av § 7 andre ledd i endret dyrehelseforskrift. Akvakulturdriftsforskriftens § 14 om varsling vil etter endringen kun gjelde for velferdshendelser. Bestemmelser om varsling i forskrift 17. juni 2008 nr. 820 om transport av akvakulturdyr § 10, forskrift 30. oktober 2006 nr. 1250 om slakterier og tilvirkingsanlegg for akvakulturdyr § 9 og forskrift 15. desember 2014 nr. 1831 om fangstbasert akvakultur § 25 foreslås tilsvarende endret slik at kravet til varsling i bestemmelsene, etter innføring av nytt dyrehelseregelverk, kun vil gjelde for velferdshendelser. Krav til helsekontroll for fangstbasert akvakultur i § 23 femte og sjette ledd oppheves og videreføres i dyrehelseforskriftens § 7 andre ledd.

Endringer i forskrift 27. juni 2002 nr. 732 om tiltak mot sjukdommer og zoonotiske agens hos dyr og bestemmelser som ikke videreføres

Som vist over er det en rekke bestemmelser fra dagens dyrehelseforskrift, forskrift 27. juni 2002 nr. 732 om tiltak mot sjukdommer og zoonotiske agens hos dyr, som flyttes til den nye dyrehelseforskriften som gjennomfører ny dyrehelseforordning. Noen andre bestemmelser flyttes til andre forskrifter som gjennomfører forordninger hjemlet i dyrehelseforordningen, f.eks. dyrevaksineforskriften, landdyrsporbarhetsforskriften og landdyrforflytningsforskriften. Flytting av de andre bestemmelsene vil omtales i høring om endring av de underliggende forskriftene.

På bakgrunn av dette, foreslås det at dagens forskrift 27. juni 2002 nr. 732 om tiltak mot sjukdommer og zoonotiske agens hos dyr (dagens dyrehelseforskrift) slutter å gjelde for fastlands Norge. Forskriftenes virkeområder og titler vil endres slik at de fremover bare gjelder for Svalbard.

I det følgende vil det gis en kort omtale av bestemmelser i dagens dyrehelseforskrift som ikke vil videreføres for fastlands Norge.

- Dagens dyrehelseforskrift § 13 videreføre ikke. Bestemmelsen var opprinnelig tenkt som en delegasjon av forskriftsmyndighet til Mattilsynet, men ordlyden ble endret ved fastsettelsen slik at forskriftsmyndighet ikke ble overført til Mattilsynet. Bestemmelsen gir ikke mer enn matloven § 19 tredje ledd.
- Dagens dyrehelseforskrift § 32 videreføres ikke. EU har kategorisert miltbrann som en kategori D-sykdom og norske myndigheter ønsker å ha sykdommen på nasjonal liste 1. Deler av de spesielle tiltakene for miltbrann i dagens dyrehelseforskrift § 32 dekkes av den foreslåtte ny dyrehelseforskrift § 20 med stillstandsplikt. Mattilsynet kan også pålegge driftsansvarlige ytterligere tiltak, f.eks. om isolasjon, åtseldyr og insekter, melkeleveranser og flytting av dyr, ved behov.
- Dagens dyrehelseforskrift § 33 videreføres ikke. EU har kategorisert afrikansk hestepest som en kategori A-sykdom. De spesielle tiltakene for afrikansk hestepest i dagens dyrehelseforskrift § 33, som stammer fra direktiv 92/35/EØF, er sin helhet erstattet av reglene for kategori A-sykdommer. Direktiv 92/35/EØF oppheves av dyrehelseforordningen.
- Dagens dyrehelseforskrift § 34 og § 35 videreføres ikke. Bestemmelsene angir tiltak som gjelder i risikozonen og observasjonssonen som opprettes ved utbrudd av noen av de

alvorligste sykdommene. Foruten Epizootisk hemoragisk sykdom hos hjortedyr, ondartet smittsom griselammelse, smittsomt blæreutslett gris og vesikulær stomatitt, er alle sykdommene nevnt i § 34 og § 35 kategorisert av EU som kategori A-sykdommer. Håndtering av utbrudd ved kategori A-sykdommer vil følge reglene i dyrehelseforordningen og dyresykdomsbekjempelsesforskriften. Mattilsynets beredskapsplaner er oppdatert i tråd med det nye regelverket. Tiltak i sonene vil fastsettes i egne forskrifter ved utbrudd i tråd med det nye regelverket. For de fire sykdommene som ikke er kategorisert som A-sykdommer, har norske myndigheter besluttet at de skal forvaltes strengt og satt sykdommene opp på nasjonal liste 1. Oppretting av soner ved utbrudd av disse fire sykdommene og gjennomføring av tiltak i sonene vil kunne hjemles i dyrehelseforskrift § 23 og § 24. Når det gjelder kravet i § 34 og § 35 om at dyrehold innenfor sonen hvor det holdes mottakelige arter for sykdommen rapporterer til Mattilsynet har den kun betydning for de som ikke er driftsansvarlige etter dyrehelseforordningen fordi driftsansvarlige allerede er registreringspliktige. Ved utbrudd av sykdom som kan ramme kjæledyr kan det fastsettes egne regler ved behov.

- Dagens dyrehelseforskrift § 36 videreføres ikke. Bestemmelsen angir tiltak når det opprettes en midlertidig kontrollsoner som ledd i bekjempelse av munn- og klovsyke. Tiltakene i dyrehelseforordningen og forordning (EU) 2020/687 er i hovedsak utarbeidet for å reflektere dagens EU-regler om bekjempelse av munn- og klovsyke. Ved utbrudd vil det fastsettes hasteforskrifter der det er behov for tiltak utover de som trer automatisk på plass ved soner opprettet iht. det nye regelverket.

Kort omtale av foreløpig videreføring av bestemmelser for Svalbard i dagens dyrehelseforskrift og forskrift om varsel og melding om sykdom hos dyr

Som nevnt tidligere i brevet, vil forskrift 19. desember 2014 nr. 1841 om varsel og melding om sykdom hos dyr og dagens dyrehelseforskrift slutte å gjelde for fastlands Norge. Forskriftenes virkeområder og titler vil endres slik at de fremover bare gjelder for Svalbard. Dette er en midlertidig løsning. Arbeid med justering av forskriftene i tråd med ny dyrehelseforordning og ny sykdomsliste vil begynne etter gjennomføringen av dyrehelseforordning m.m. Det må foretas en nærmere vurdering om noen av de EØS-baserte reglene skal gjøres gjeldende på Svalbard.

Høringssvar

Høringssvar sendes inn via lenke på Mattilsynets nettside: [Forslag til ny dyrehelseforskrift](#)
Alle høringssvar vil bli offentliggjort.

Vi ber høringsinstansene organisere og merke høringsinnspill etter punktet i innholdsfortegnelsen de hører til. Vi ber særskilt om høringsinnspill fra høringsinstansene på de delene av forslaget som gjelder eksport av akvatiske dyr.

Høringsfrist: **2. mars 2022** (frist oppdatert 25.januar)

Med hilsen

Inge Erlend Næsset
direktør for avdeling regelverk og kontroll

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

Vedlegg:

- Utkast til forskrift om dyrehelse (dyrehelseforskriften)
- Vedlegg til dyrehelseforskriften - Nasjonal liste for sykdommer hos landdyr, reptiler, amfibier og sjøpattedyr
- Utkast til forskrift om endring i forskrifter om dyrehelse ved fastsetting av dyrehelseforskriften
- Utkast til endret omsetnings- og sykdomsforskrift for akvatiske dyr
- Lovspeil – fra omsetnings- og sykdomsforskrift for akvatiske dyr (FOR-2008-06-17-819) til nytt dyrehelseregulering
- Bakgrunnsdokument - Ny sykdomsliste (landdyr, reptiler, amfibier og sjøpattedyr)